

## DE NIEUWE TONEELBIBLIOTHEEK

Deze tekst is afkomstig van de online bibliotheek op [www.denieuwetoneelbibliotheek.nl](http://www.denieuwetoneelbibliotheek.nl).

De rechten, inclusief en met name de rechten voor uitvoering, liggen voor alle teksten bij de auteur en het is dan ook verplicht om voor elke vorm van uitvoering toestemming bij de betreffende schrijver aan te vragen. Voor elke schrijver is het van groot belang om te weten of zijn teksten worden uitgevoerd, dus neem alstublieft bij elke lezing, encenering, bespreking in het onderwijs e.d. even contact op met de auteur! Het contact adres voor deze tekst is:

<b>Schrijver</b>	Marcel Osterop
<b>Titel</b>	Waterdragers
<b>Jaar</b>	2014
<b>Uitvoering</b>	Het Zuidelijk Toneel / Teunkie van der Sluijs

Copyright (C) 2014 by Marcel Osterop

marcel osterop

# waterdragers

## Personages

### *De waterdragers*

Wethouder

Waterdrager 1

Waterdrager 2

Waterdrager 3

Schrijver

### *De huiskamer*

Bewoner 1

Bewoner 2

Jasmijn, *bewoner*

Externe adviseur

## proloog

wethouder Eigenlijk is het leven heel simpel. Het gaat er om waar mensen gelukkig van worden. Dat wil niet zeggen dat het niet hard werken is voor dat geluk. Maar soms betekent het dat juist dat harde werken zorgt voor een groot geluksgevoel. Omdat je jezelf vergeet. Dat kan op persoonlijk vlak; maar vaker vergeet je jezelf in gezelschap. Door samen te werken. Dat is wat ik als wethouder wil bereiken. Dat mensen, door er samen voor te vechten, in een staat komen van het vergeten van hun ego, en zo een betere stad weten te creëren. Ik hoop dat mogelijk te maken. Daar kom ik de laatste tijd achter.

Ik weet niet of ik mezelf nog verkiesbaar ga stellen. De manier waarop ik in het openbaar aan het kruis ben genageld; door de pers, door de gemeenteraad; dat was ongehoord. Ik heb dat niet verdiend.

Soms denk ik: ik moet gewoon gaan vertellen hoe het systeem hier echt in elkaar zit.

Maar ja, op wat voor manier? Niet via de krant, want die is al net zo verschrikkelijk. Misschien in een toespraak tijdens een bepaalde gelegenheid. De mensen die het aangaat zullen er toch nooit achter komen. Die hebben dat niet eens door, als ik het op die manier verpak.

Maar goed, ik ben een mens die eigenlijk nooit in gisteren leeft. Ik leef altijd in het nu of in de toekomst. Het gaat er om iets wezenlijks te kunnen betekenen voor mensen. Wat dat betreft ben ik best arrogant. Ik heb al

zoveel mooie goeie dingen gerealiseerd voor de stad. Mensen zeggen wel eens: 'De wethouder denkt het altijd beter te weten.' Ik denk het niet. Het is zo. Ik weet het vaak ook beter.

Dus ik heb besloten om niet ten strijde te trekken tegen krachten die me tegenwerken. Ik vind dat ik herkozen moet worden, maar als bij de verkiezingen blijkt dat men dat niet vindt, dan is dat maar zo. Ik ga niet de hele tijd zitten bewijzen wat ik allemaal heb gedaan voor de stad. Daar moeten mensen zelf maar kennis van nemen.

Ik wil me concentreren op de dingen die lukken. Dat is wat ik nu doe. En ik wil zeker herkozen worden, want dit is zulk leuk werk. Goede dingen kunnen realiseren is ontzettend leuk.

Ik vind dat mensen weer fouten moeten kunnen maken. En mensen vinden dat zo eng. De neiging is om overal 'nee' op te zeggen. Het gemeentelijk apparaat zit vast in oude denkpatronen, en de inwoners van de stad willen alles zo concreet en behapbaar mogelijk hebben. We zijn er gewend aan geraakt dat wij als gemeente alles bepalen. Maar we moeten onze samenwerking opnieuw gaan ontdekken. We moeten het samen gaan doen. En er is niets om aan te refereren. Dus ik zit constant mensen over de streep te trekken. Dat kost een hoop energie. Maar ik doe het met plezier. In feite heb ik het gevoel dat ik op drie plekken tegelijkertijd aanwezig moet zijn. Dat ik altijd beschikbaar moet zijn. Dat is natuurlijk onzin. Je kunt niet voldoen aan iedereen.

Maar ik ben mezelf wel aan het uitwonen.

Het is niet helemaal honderd procent zelf-opoffering. Dat is het niet. Ik vind het ook ontzettend leuk om wezenlijke dingen te realiseren. Dingen die er toe doen. Is het mijn eigen keuze om

mijn agenda helemaal vol te laten plannen? Of overkomt het me? Nee, het is mijn eigen keuze. Als ik zou kunnen zou ik nog veel meer willen doen. Soms bezoek ik een inwoner om een enkele boom. Of ik open iets heel lokaals. Iets kleins. En andere keren ben ik met hele globale dingen bezig. Dingen waarvan ik weet dat het in één klap een oplossing kan zijn voor ontzettend veel mensen. Maar beide uitersten komen voort uit hetzelfde. Ze zijn niet meer of minder belangrijk. Het gaat er om iets wezenlijks te kunnen betekenen voor mensen. Eigenlijk is het heel simpel.

I

*De huiskamer.*

externe adviseur Ik heet jullie van harte welkom bij deze vergadering. Als eerste wil ik graag samen met jullie de groundrules bepalen.

bewoner 1 De groundrules?

externe adviseur De grondbeginselen waarbinnen we dit gesprek gaan voeren. Iemand suggesties?

bewoner 1 Wie is deze man?

bewoner 2 Eerlijk zijn.

externe adviseur Goed punt. Laten we afspreken dat we hier binnenskamers gewoon eerlijk tegen elkaar kunnen zijn.

bewoner 2 Opbouwende kritiek.

externe adviseur Precies. Laten we binnen die eerlijkheid wel proberen om constructief naar elkaar te blijven.

bewoner 2 Op tijd komen.

externe adviseur Dat klinkt misschien wat schools, maar laten we afspreken dat vanaf nu iedereen op tijd aanwezig is.

bewoner 1 Heeft er iemand trouwens al iets van Jasmijn gehoord?

externe adviseur Jasmijn is wat later. Andere dingen?

bewoner 2 Elkaar laten uitspreken.

externe adviseur Heel goed. Laten we proberen om elkaar de ruimte te—

bewoner 1 Ja sorry hoor dat ik even interrumppeer, maar ik weet werkelijk niet waar ik nu in beland ben. We zouden vandaag een beslissing nemen over de verbouwing van het huis. Ik ben een dag eerder teruggekomen van vakantie, op verzoek van Jasmijn, omdat er niet langer gewacht kon worden. En nu zit ik hier met m'n goeie gedrag, en word ik opeens geconfronteerd met een derde partij, die voor mij gaat bepalen hoe ik het gesprek met Jasmijn moet gaan voeren terwijl Jasmijn er nog niet eens is. Ik dacht dat we de dingen vanaf nu helder zouden gaan aanpakken?

bewoner 2 Dat gaan we ook doen.

externe adviseur Vandaar dus dat ik graag eerst de groundrules bepaal.

bewoner 1 Wie is deze man in godsnaam?

externe adviseur Ik ben extern.

bewoner 2 Hij is onafhankelijk.

externe adviseur Ik ben erbij gevraagd. Om orde in de chaos te scheppen.

bewoner 2 Want dat is broodnodig namelijk.

bewoner 1 Weet ie überhaupt waar het over gaat?

externe adviseur In grote lijnen.

bewoner 2 Er moet een beslissing genomen worden.

bewoner 1 En daar hebben we hem bij nodig?

bewoner 2 We zijn al een half jaar bezig om tot een compromis te komen, en we zijn er verder vandaan dan ooit. Dus voordat je er weer met een gestrekt been in gaat, moet je misschien gewoon even luisteren en mensen laten uitpraten. Dat is namelijk groundrule nummer vier.

externe adviseur Ik heb het volste begrip voor jullie positie. Iedereen heeft het beste voor met dit huis. Er is door jullie hard gewerkt om met concrete



plannen te komen. Niet iedereen is het nog eens met elkaar, maar het is mijn doel om daar vandaag verandering in te brengen.

bewoner 1 *tegen bewoner 2* Het is jouw doel om je eigen plan er doorheen gedrukt te krijgen.

bewoner 2 Ik wil graag wijzen op groundrule nummer twee; constructief blijven.

bewoner 1 Dan wijs ik op de groundrule 'eerlijk zijn'. Die keuken was al maanden klaar geweest, als jij er niet de hele tijd voor was gaan liggen.

bewoner 2 Er is nog helemaal niet besloten of het nou de keuken is die verbouwd gaat worden, of het dak.

bewoner 1 Komt ze weer met dat dak aanzetten. We gaan het dak niet verbouwen, want dat is prima zoals het is.

bewoner 2 Het is zo lek als een zeef.

bewoner 1 D'r komen wat druppels door.

bewoner 2 M'n hele plafond zit onder de vlekken.

bewoner 1 Dan moet je het verven.

bewoner 2 Dat heeft geen zin. Bij de eerste de beste regenbui trekt 'r weer vocht in.

bewoner 1 Het is een oud huis. Een oud huis lekt altijd.

bewoner 2 Jij woont beneden. Jij hebt nergens last vast.

bewoner 1 Bij mij is het ook vochtig. Dat heeft niks met het dak te maken. Een oud huis trekt vocht aan.

bewoner 2 Het is toch idioot om een nieuwe keuken te gaan bouwen als ie binnen de kortste keren onder water staat?

bewoner 1 Wie zit er te wachten op een verbouwd dak, terwijl de keuken van ellende in elkaar stort? Wie wil zo'n huis dan nog kopen, mocht het ooit zover zijn?

externe adviseur Wordt het huis verkocht?

bewoner 1 Ik zeg alleen dat je over dat soort dingen na moet denken als je zo'n grote investering doet.

bewoner 2 Doe niet zo hypocriet. Het huis is niet eens van jou. Het huis is van Jasmijn. Jij wilt gewoon een mooie keuken, omdat je een keukenmens bent.

bewoner 1 Het huis is van de vader van Jasmijn. Dat schijnt men hier wel eens te vergeten. Dus als Jasmijn denkt dat ze hier een beetje de baas kan gaan zitten spelen, dan heeft ze het goed mis.

*Jasmijn op*

jasmijn Ah, jullie zijn er al. Mooi zo. Laten we proberen om vandaag eindelijk de knoop door te hakken, want ik heb geen zin om er nog langer wakker van te liggen. Heb ik iets gemist?

externe adviseur De groundrules.

jasmijn Wie is deze man?

bewoner 2 De grondbeginselen waarbinnen dit gesprek plaatsvindt.

bewoner 1 Op nummer drie staat 'op tijd komen'.

jasmijn Probeer je me iets duidelijk te maken?

bewoner 1 Waar zat je?

jasmijn Ik was wat later.

bewoner 1 Ik zie het ja. Waar zat je? Jij was degene die ons op stel en sprong bij elkaar wilde hebben.

jasmijn In ons aller belang.

bewoner 1 Ik heb een dag vakantie ingeleverd.

jasmijn Ik heb niet eens vakantie gehad, dus ik snap niet zo goed waar je vijandige houding vandaan komt.

bewoner 1 Er is hier zonder overleg iemand bij betrokken die ik niet ken.

jasmijn Wie is deze man in godsnaam?

bewoner 2 Hij is adviseur. Hij helpt ons.

externe adviseur Ik heb verstand van zaken.

bewoner 1 Waar zijn we dan het afgelopen half jaar mee bezig geweest, als een buitenstaander blijkbaar meer verstand van zaken heeft?

bewoner 2 Ik weet niet waar we mee bezig zijn geweest. We hebben een half jaar de tijd gehad om met een plan te komen, en er ligt nog steeds niks.

jasmijn Er ligt een heleboel. Alleen niks waar we het met z'n allen over eens zijn.

bewoner 1 Omdat jij dwars blijft liggen.

jasmijn Omdat het een stevig plan moet zijn. Anders gaat mijn vader niet akkoord. Het is zijn huis.

bewoner 2 En wij wonen er in.

jasmijn Hij beslist.

bewoner 1 Wij betalen mee.

jasmijn Het is een win win situatie. Maar dan moeten we wel als een team opereren.

bewoner 2 Dan moet je jezelf niet boven ons plaatsen, als je wilt dat we een team zijn.

bewoner 1 Ik wil duidelijkheid, Jasmijn. Anders trek ik mijn vrijgekomen bedrag gewoon weer in. Dan blijft het gewoon de bouwval die het nu is. Wil je dat?

jasmijn Denk je dat ik dat wil?

bewoner 1 Ik denk niet dat dat is wat je wilt, maar je gedrag doet anders vermoeden.

jasmijn Interpreteer mijn gedrag niet. Je hebt geen benul in welk krachtenveld ik me begeef.

bewoner 2 Ik wil graag een groundrule toevoegen. Laten we het niet emotioneel maken.

jasmijn Ik ben de enige hier die verantwoording af moet leggen! Doe niet alsof je je in mijn positie kan verplaatsen, want dat kan je niet.

bewoner 1 En daarmee ben ik weer monddood gemaakt. Heb je het door, Jasmijn?

externe adviseur Precies ja. Laten we proberen om de emoties wat te dempen.

bewoner 1 Ik kan mijn emoties niet dempen, externe. Ik ben nog geen dag terug of ik zit weer tot mijn nek in een verbouwing die maar niet op gang komt.

externe adviseur Iedereen heeft het beste voor met het huis, en iedereen wil graag dat er zo snel mogelijk een breed gedragen plan op tafel ligt.

bewoner 2 Precies. Doe nou even rustig jullie.

*De waterdragers.*

waterdrager 1 Eigenlijk is het heel eenvoudig. Je zet gewoon één iemand aan het hoofd van het ambtelijk apparaat die tegen de gemeenteraad zegt: 'Dit moet er gebeuren. Jullie hebben besloten dat jullie het zo en zo willen en er zo en zoveel geld voor uittrekken, dan moet er dit gebeuren. Hier is het rapport. Het staat vol met pijnlijke keuzes waar de stad het niet mee eens gaat zijn, maar wij als ambtenaren hebben er lang over na gedacht, en dit is er uit gekomen. De keuze is aan jullie. Als jullie het er niet mee eens zijn, prima. Dan doen we het niet. Maar volgens ons is dit de enige manier om uit te voeren wat jullie uiteindelijk willen bereiken. In het belang van de stad. Dus kies maar.'

waterdrager 2 Nou, dat moet dan een verdomd sterke persoonlijkheid zijn. Die moet dus ons ambtenaren allemaal achter zich weten te krijgen. Dat lijkt me nogal een klus.

waterdrager 1 Daarom moet er dus achter onze deuren een sfeer van openheid komen. Onderling mag er best heftig over gediscussieerd worden. Je hoeft het echt niet met elkaar eens te zijn. Zolang iedereen maar naar elkaar luistert en eerlijk is komen de verschillende standpunten vanzelf wel naar boven. Maar zodra ons standpunt bepaald is, en we het voorleggen aan de gemeenteraad, moet er één iemand zijn die namens ons allemaal

spreekt, en die zegt: 'Dit moet er volgens ons gebeuren.' En die dat helder kan uitleggen en hartstochtelijk kan verdedigen.

waterdrager 2 Buiten de wethouder om? Dat gaat nooit lukken.

schrijver Hoezo niet?

waterdrager 2 Omdat iedere wethouder daar dwars voor gaat liggen. Die heeft totaal andere belangen. De wethouder is degene die er door de gemeenteraad op afgerekend wordt. En een wethouder wil na vier jaar herkozen worden. Die wil zich door middel van zijn beleid profileren als een daadkrachtig bestuurder. Niet als iemand die pijnlijke keuzes maakt.

waterdrager 1 Daadkrachtig besturen betekent juist pijnlijke keuzes maken.

waterdrager 2 Ja, leg dat maar eens uit aan de stad. Een wethouder wil na vier jaar gewoon kunnen laten zien wat hij of zij betekend heeft. Die wil een lijstje hebben met dingen die gerealiseerd zijn, en dat lijstje kunnen voorleggen aan de gemeenteraad. 'Dit en dit is er door mij doorheen gefietst.' En niet: 'Dit en dit is er door mij wegbezuinigd.' We zitten een half jaar voor de verkiezingen en er wordt nu al geen beleid meer gemaakt. Er wordt geen besluit meer genomen. Alles wordt op de lange baan geschoven. Dan kunnen wij als ambtenaren wel vinden van: 'Dit en dit moet er gebeuren,' maar daar gaat een wethouder natuurlijk niet mee akkoord.

waterdrager 3 Dus zul je nooit iemand kunnen vinden die eensgezind namens ons en de wethouders spreekt. Hoe stevig zo'n persoon ook is.

waterdrager 1 Dus jij vindt dat de wethouder niet genoeg luistert naar ons?

waterdrager 3 Tuurlijk luistert hij wel naar ons, maar hij luistert ook naar de gemeenteraad. En naar zijn eigen politieke partij. Dat komt er ook nog

eens bij. Hij profileert niet alleen zichzelf via zijn beleid, maar ook nog eens de politieke partij waar hij bij hoort. Alles is onderhevig aan partijpolitiek.

waterdrager 1 Nou, dat lijkt me duidelijk. Dat is dan het eerste dat afgeschaft moet worden.

waterdrager 3 Wat bedoel je?

waterdrager 1 Nou, heel simpel. Na vier jaar moet iedereen vertrekken.

Niemand kan herkozen worden. De raad niet en de wethouder niet.

waterdrager 3 Doe normaal.

waterdrager 1 Dan wordt het toch ook een veel interessantere functie voor een wethouder of de gemeenteraad? Die kunnen dan onafhankelijk van een eventuele herverkiezing echt keuzes maken. Keuzes waarvan ze echt denken dat het goed is voor de stad. Niet alleen voor hun beeldvorming.

waterdrager 2 *tegen schrijver* Sorry, maar ik heb even een vraagje. Kunnen wij dit eigenlijk zomaar zeggen allemaal?

schrijver Wat?

waterdrager 2 Al deze dingen.

schrijver Ik denk het wel.

waterdrager 2 Je denkt van wel?

schrijver Jullie zijn personages.

waterdrager 2 *tegen waterdrager 1* De schrijver zegt dat we personages zijn.

waterdrager 1 Zijn wij personages?

schrijver Ik heb het allemaal zo opgeschreven. Dus in feite zijn het mijn woorden, en niet die van jullie.

waterdrager 2 Maar kunnen wij dit allemaal zeggen? Je hebt toch een geheimhoudingscontract ondertekend?

schrijver Daarom heb ik jullie onherkenbaar gemaakt. Ik heb vier personages van jullie gemaakt.

waterdrager 2 Mag ik nog een andere vraag stellen? Waarom voer je ons dronken? Ik heb al twee glazen rode wijn op.

schrijver Dat doe ik om jullie vrijuit te laten praten. Dat is trouwens niet mijn idee geweest. Ik sprak iemand die tegen me zei: 'Weet je, eigenlijk zou je bij de gemeente een avond moeten organiseren waarop iedereen na twee glazen wijn gewoon eerlijk tegen elkaar gaat zijn.'

waterdrager 1 Het klinkt nu toch een beetje alsof je ons aan het manipuleren bent.

schrijver Dat mag ik doen. Ik ben de schrijver. Jullie zijn mijn personages.

waterdrager 1 Ik dacht dat je aan de gemeente had beloofd om het constructief te houden.

schrijver Dat klopt. Dus ik laat jullie het hebben over het verbeteren van het systeem. Dat lijkt me heel constructief.

waterdrager 2 Kun je hier niet toch beter een metafoor voor verzinnen, voor je bepaalde mensen voor het hoofd stoot?

waterdrager 1 Mensen met wie je hebt meegelopen bijvoorbeeld.

schrijver Het apparaat is gewoon veel te ingewikkeld om er alleen een metafoor voor te verzinnen. Dus ik ben maar even letterlijk gaan opschrijven wat ik in die drie maanden meelopen allemaal ben tegengekomen.

waterdrager 1 Dus het is niet onze visie op de gemeente, maar de jouwe?



schrijver Jullie zijn personages. Jullie bestaan niet. Dus natuurlijk is het mijn visie. Om dat te benadrukken heb ik mezelf er in geschreven. Zodat jullie wat rugdekking hebben. Jullie zijn niet verantwoordelijk voor wat jullie zeggen. Dat ben ik.

waterdrager 2 Ik vind dat wel prettig, dat we niet verantwoordelijk worden gehouden voor onze woorden.

waterdrager 1 Ja ik ook.

schrijver Ik ben verantwoordelijk, dus jullie kunnen rustig doorpraten.

*De huiskamer.*

externe adviseur Ik wil beginnen met een inventarisatie. Het afgelopen halfjaar hebben jullie onderzocht wat er voor het vrijgekomen bedrag mogelijk is. Er ligt een heleboel op tafel, werd zojuist gezegd. Ik wil graag die plannen horen.

bewoner 1 Die plannen werden één voor één afgeschoten.

externe adviseur Toch wil ik ze graag horen.

bewoner 1 Mij lijkt het het best wanneer de keuken wordt aangepakt. Ik heb de bouwtekeningen opgevraagd, en een ontwerp laten maken. Er komt een kookeiland met zes pits fornuis, een nieuwe afzuigkap en een afwasmachine. De wanden worden opnieuw betegeld.

jasmijn De keuken is prima zoals die is.

bewoner 1 Hij is verouderd.

jasmijn Hij is niet verouderd. Jij wilt gewoon een nieuwe keuken, omdat je een keukenmens bent.

bewoner 2 Ik zou willen pleiten voor de reparatie van het dak. Zodra het winter wordt komt het water met bakken naar beneden. Ik heb al tig keer aangegeven dat er iets aan moet gebeuren, maar de huisbaas reageert niet.

jasmijn Gaat dit nou over mijn vader?

bewoner 2 Geef je die berichten van mij eigenlijk wel door aan hem?

jasmijn Tuurlijk geef ik die berichten door. Doe niet zo wantrouwend.

bewoner 2 Waarom hoor ik dan niks?

jasmijn Omdat ie het druk heeft. Hou mijn vader hier buiten. Ik voer het woord met hem.

bewoner 1 Jij bent hier niet de baas Jasmijn.

jasmijn Dat zeg ik toch ook helemaal niet.

bewoner 1 Ik begrijp niet dat wij dit gesprek met jou moeten voeren, en niet met je vader.

jasmijn Mijn vader heeft wel meer te doen. Dit is echt niet het enige huis dat ie bezit. Ik voer namens jullie het woord met hem. Als jullie je er achter mijn rug om ook nog es mee gaan zitten bemoeien, dan wordt het heel ingewikkeld allemaal.

externe adviseur Jasmijn?

jasmijn Wat?

externe adviseur Wat is jouw plan?

bewoner 1 Jasmijn heeft geen plan.

jasmijn Kijk, ik begrijp best waar al deze wensen vandaan komen. Als je tegen mij zou zeggen: 'Jasmijn, je krijgt een zwembad in je tuin', zou ik dat ook geweldig vinden. In eerste instantie. Maar ik denk dat we het geld beter kunnen investeren in een plan dat tijdsbestendig is.

bewoner 1 Krijgen we dit metaverhaal weer.

externe adviseur Heb je een concreet voorbeeld?

jasmijn Dat is nou juist de valkuil waar we niet in moeten trappen; om met een concreet voorbeeld te komen. Zo'n plan moet ontwikkeld worden. Er moet 'gezamenlijk' onderzocht worden waar precies behoefte aan is. Dat weten we namelijk niet. Omdat we niet in de toekomst kunnen kijken.

bewoner 2 Dit is dus precies de reden waarom er nog steeds niks ligt.

bewoner 1 Jij wilt dat er vandaag een knoop doorgehakt wordt, Jasmijn.  
jasmijn Idealiter.

bewoner 1 Wat WIL je met dit huis?

jasmijn Wat WIL ik met dit huis? Ik wil dat dit huis weer een fijne plek wordt om in te wonen. Waar we het allemaal naar onze zin hebben. Ik wil harmonie. Dat is wat ik met dit huis wil. Harmonie. En iedere keer als ik daar toe oproep krijg ik de deur in mijn gezicht.

bewoner 1 Ik wil ook harmonie! Iedereen hier wil harmonie! Alleen is harmonie niet te koop. Dus moet je er voor zorgen dat je de dingen goed organiseert. Daarvoor zitten we hier toch aan tafel, of vergis ik me nou?

externe adviseur Een positief ding is dat jullie allemaal hetzelfde willen. Een harmonieus huishouden.

bewoner 2 Dat vind ik een snelle conclusie.

externe adviseur Wil jij geen harmonie?

bewoner 2 Ik geloof niet zo in harmonie. Harmonie is een leuke bijkomstigheid. Maar ik wil vooral droog kunnen wonen.

jasmijn Doe toch niet zo dramatisch. Die paar druppels. Jij hebt je gewoon weer vastgebeten in iets, en je wilt niet loslaten.

*tegen externe adviseur* Dit is weer zo'n principeding van haar.

externe adviseur Ik schrijf het op.

bewoner 2 Je hoeft ons echt niet tegen elkaar uit te spelen, Jasmijn.

jasmijn Waarom word ik door jullie benaderd als zijnde de vijand?

externe adviseur Goeie vraag. Waarom heeft Jasmijn het gevoel dat jullie haar als vijand zien?

bewoner 1 Omdat Jasmijns inschattingsvermogen onderhevig is aan de mate van stress die ze op dat moment ervaart.

jasmijn En waar denk je dat die stress vandaan komt?

bewoner 1 Goeie vraag Jasmijn. Dat vraag ik me ook af. Waarom zit je zo paniekerig te doen over de keuze waar we ons gezamenlijke bedrag in gaan steken?

jasmijn Ik wil gewoon een oplossing.

bewoner 2 Maak dan een keuze.

jasmijn Ik heb een espresso-apparaat gekocht.

...

jasmijn Voor het huis. Voor iedereen.

bewoner 1 Pardon?

jasmijn Van goeie koffie wordt je vrolijk.

bewoner 1 Van welk geld?

jasmijn Gewoon.

bewoner 1 Van welk geld Jasmijn?

jasmijn Van mijn deel van het geld. Ik wilde gewoon iets betekenen voor het huis.

bewoner 2 Jij hebt op eigen initiatief een koffiezetapparaat gekocht? Van het geld voor de verbouwing?

jasmijn Van mijn deel.

bewoner 2 Er is geen 'mijn deel'. We staken er allemaal geld in, dus er is één deel, en dat is 'ons deel.'

jasmijn Jeetje, doe niet zo ingewikkeld. Het was maar een paar honderd euro.

bewoner 1 Ongelooflijk.

bewoner 2 *tegen externe adviseur* Hoor je dit nou?

bewoner 1 Jasmin. Waarom zou ik nu niet mijn bedrag intrekken? Als jij cadeautjes aan jezelf zit uit de delen.

jasmin Cadeautjes aan het huis.

bewoner 2 Ik drink geen koffie.

bewoner 1 En ik ben prima met mijn perculator.

jasmin Nou, DOE ik es iets concreets, en dan is het ook niet goed.

bewoner 1 Omdat je ons er buiten houdt. Heb je dit met je vader overlegd?

jasmin Dat hoeft niet.

bewoner 2 Hoezo niet?

jasmin Omdat het plan breed gedragen is. Althans, daar ging ik van uit. Bovendien is het een druppel op een gloeiende plaat.

bewoner 1 Dat espresso-apparaat?

jasmin Het bedrag.

bewoner 2 Het is een paar honderd euro.

jasmin Het is al goed. Ik breng het wel weer terug. Ik dacht dat ik jullie d'r vrolijk mee zou maken. *tegen externe adviseur* Nou adviseur, zeg jij d'r ook es wat van.

*De huiskamer.*

externe adviseur Ik zit nu een tijdje naar jullie te luisteren, en ik hoor hier geen team spreken.

bewoner 2 Dat zei ik dus al.

externe adviseur Er moet met weinig geld een toekomstbestendig plan gemaakt worden. De eigenaar moet er mee akkoord gaan. Er moet meer gebeuren aan dit huis dan er geld voor is. Tenzij jullie meer huur gaan betalen.

bewoner 2 We kunnen niet meer huur gaan betalen.

bewoner 1 Daar hebben we nu juist voor gespaard. Om een huurverhoging te voorkomen.

jasmijn En mijn vader gaat ook niet meer betalen.

externe adviseur Voordat jullie over concrete plannen gaan discussiëren lijkt het me slim om een positioneringsgesprek te voeren. Waar staan jullie nu ergens?

bewoner 1 We staan recht tegenover elkaar.

bewoner 2 Constructief blijven.

bewoner 1 We staan elkaar in de weg.

bewoner 2 De neuzen staan niet dezelfde kant op.

bewoner 1 We staan er verder vanaf dan ooit.

externe adviseur Jasmijn?

jasmijn Kijk, technisch gezien liggen er goeie ideeën. Hun talent ligt bij de uitwerking ervan. Ik ben meer van de inhoud. En die mis ik nu een beetje.  
externe adviseur Waarom mist Jasmijn inhoud?

bewoner 1 Omdat Jasmijn denkt dat alles mogelijk moet kunnen zijn.  
Jasmijn wil het liefst een hele week filosoferen over hoe alle keuzes met elkaar verbonden kunnen worden zodat er een kloppend totaalplaatje van te maken is. En dat kan niet. Het huis is een bouwval en er is te weinig geld.  
Dus een droomhuis wordt het nooit.

jasmijn Niet als je er bij voorbaat al 'nee' tegen zegt.

externe adviseur Vind je dat te negatief gedacht?

jasmijn Het is zo makkelijk om overal 'nee' tegen te zeggen. Dan blijven we in oude patronen denken. Terwijl de oplossing misschien heel ergens anders ligt.

externe adviseur Dus het is een kwestie van attitude?

jasmijn Precies. Het is een kwestie van attitude.

bewoner 2 *tegen externe adviseur* Welke kant ga je nou op?

externe adviseur Laat Jasmijn even uitspreken.

jasmijn Er wordt maar de hele tijd gezegd: 'Er is te weinig geld.' Maar misschien is er wel te veel ruimte.

bewoner 1 Hoezo, te veel ruimte?

jasmijn *tegen bewoner 2* Jij bijvoorbeeld. Jij hebt twee kamers tot je beschikking. Terwijl wij er maar één hebben.

bewoner 2 Ik werk thuis.

jasmijn Je zit nooit in de gezamenlijke woonkamer.

bewoner 2 Ik heb mijn eigen woonkamer.



jasmijn Precies. Als we die nu eens verhuren aan iemand anders. Dan is er binnen een jaar genoeg geld om je dak te repareren.

bewoner 2 Doe normaal Jasmijn. Ik ga mijn kamer niet inleveren.

jasmijn Je kunt toch hier gaan zitten?

bewoner 2 Ik wil niet in de gezamenlijke woonkamer gaan zitten.

jasmijn Hoezo niet?

bewoner 2 Omdat jij er altijd zit.

bewoner 1 Het staat vol met jouw spullen. De hele dag staat de tееvee aan. En je kat loopt er rond.

jasmijn Ik wil het gewoon gezellig maken.

bewoner 2 Ik heb geen behoefte aan gezelligheid. Ik heb behoefte aan privacy.

jasmijn Je zit iedere avond met hem in de keuken.

bewoner 2 Da's om te ontspannen.

jasmijn Je kan je toch ook hier ontspannen? Daar is een woonkamer toch voor?

bewoner 2 Ik ontspan me beter in de keuken.

bewoner 1 En ik ben allergisch voor katten.

jasmijn *tegen externe adviseur* Wat zei ik? Kwestie van attitude.

*tegen bewoner 2* Je hebt best behoefte aan gezelligheid. Alleen niet met mij.

bewoner 2 Misschien heb ik daar inderdaad niet zo'n behoefte aan.

jasmijn Maar ik ben toch een heel leuk iemand? Waarom onttrek je jezelf aan mij?

bewoner 1 We zijn hier geen vrienden Jasmijn. Als zij geen zin heeft om met jou in de gemeenschappelijke woonkamer te zitten, dan is dat haar goed recht.

jasmijn We wonen hier samen. Je kunt je niet zomaar onttrekken aan mensen. Wat blijft er dan over van de communicatie?

bewoner 2 We communiceren nu toch?

jasmijn Alleen maar weer over het huis. Is dat nou het enige dat er toe doet?

bewoner 1 Jij wilt het de hele tijd over het huis hebben. Ik werd nota bene door jou gesommeerd om er vandaag bij te zijn. Terwijl ik op vakantie was.

jasmijn Ik heb het beste voor met iedereen. Waarom vormen jullie een blok?

externe adviseur Waarom heeft Jasmijn het gevoel dat jullie een blok tegen haar vormen?

bewoner 2 Wij vormen helemaal geen blok. Hij wil een keuken, en ik wil een dak.

bewoner 1 Jasmijn moet eens ophouden met alles op zichzelf te betrekken. Dit gaat niet over haar. Dit gaat over het huis.

jasmijn Ik wil het niet meer over het huis hebben. Ik wil dat er een oplossing komt.

bewoner 2 Nou. Misschien moeten we anders de gezamenlijke woonkamer verhuren.

Als toch niemand er gebruik van maakt.

jasmijn Dat kan niet. Een gezamenlijk huis kan niet zonder gezamenlijke woonkamer.

bewoner 2 Blijkbaar wel dus.

jasmijn Omdat jullie 'm niet gebruiken als zodanig.

bewoner 1 Omdat jij 'm niet gebruikt als zodanig. Jij gebruikt 'm als je persoonlijke ruimte. Daarom kunnen wij 'm niet als zodanig gebruiken.

jasmijn Jullie denken dat ik 'm als mijn persoonlijke ruimte gebruik omdat ik de enige ben die er zit. Bovendien; de woonkamer grenst aan mijn slaapkamer. Als we de woonkamer zouden verhuren moet ik door iemand anders zijn kamer heen. De enige die er dan in zou kunnen komen wonen is mijn vriendje.

bewoner 1 En dat gaat dus niet gebeuren.

externe adviseur Dat klinkt als een oplossing.

bewoner 2 Je vergist je. Haar vriendje is niet de oplossing.

bewoner 1 Altijd als er gezocht moet worden naar een oplossing komt dat vriendje van haar om de hoek kijken. Daar stuurt ze namelijk op aan.

jasmijn Ik probeer constructief mee te denken!

bewoner 1 Je probeert je plan er door te drukken.

bewoner 2 Wij mogen haar vriendje niet zo.

jasmijn *tegen bewoner 2* Jij mag 'm best. Je praat hem gewoon na omdat hij jou in dit huis heeft geholpen.

bewoner 1 Je vriendje heeft hier een week gelogeed, en het was een ramp.

externe adviseur In welk opzicht?

bewoner 1 De keuken was een bende, overal lag vuile was, en de hele dag werd er keiharde muziek gedraaid.

jasmijn Wat zijn jullie toch conservatief.

bewoner 1 Oh ja, en hij hoefde ook nog es geen huur te betalen.

jasmijn Het was een proefperiode!

bewoner 1 Waar ie faliekant voor gezakt is.

jasmijn Jij duldt gewoon geen andere bewoners in dit huis.

bewoner 1 Het is een klein huis. Iedereen moet zich aanpassen.

externe adviseur Beslist je vader niet gewoon wie er mag wonen en wie niet?

bewoner 1 Nee. Dat beslissen de bewoners.

jasmijn Iedereen heeft een veto. Oerdomme beslissing, maar ja, zo is mijn vader. Bang om mensen voor het hoofd te stoten.

bewoner 1 Dat heet democratie Jasmijn. Dat iedereen mag mee beslissen over de leefomgeving waarin ie leeft.

jasmijn Nou, zonder die democratie zou het er hier een stuk soepeler aan toe gaan.

externe adviseur Dat is een gevaarlijke uitspraak.

bewoner 1 Nog één zo'n opmerking en ik ben weg.

jasmijn Je hebt directe- en indirecte democratie. En soms gaat het gewoon sneller als je dingen via de directe manier voor elkaar krijgt.

bewoner 2 In je eentje een duur espresso-apparaat kopen bedoel je?

jasmijn Waar zijn de yes-men gebleven, externe?

externe adviseur Pardon?

jasmijn De yes-men. Waar zijn de yes-men gebleven? Het lijkt tegenwoordig wel de trend om gewoon overal nee op te zeggen. Hakken in het zand. Alles bij het oude. Komen we daar verder mee? Gaat dat ons verder brengen?

externe adviseur Ik weet niet zo goed wat ik daar op moet antwoorden.

jasmijn Heb gewoon de moed om ja te zeggen.

bewoner 1 Ja tegen wat?

jasmijn Tegen de zoektocht. Tegen leren door vallen en opstaan. We zijn een bang, bang huis aan het worden. Waarom niet gewoon yes? Weet je wel?

*De waterdragers.*

waterdrager 2 tegen schrijver Weet je, schrijver, eigenlijk is het heel simpel. Je moet gewoon zien te voorkomen dat mensen zich kunnen onttrekken aan hun verantwoordelijkheid. Het moet duidelijk zijn wie waar op kan worden aangesproken. We zijn nu vier jaar bezig met het ontwikkelen van een nieuw beleidsplan. Dat moet een goed stuk worden. Maar ik heb geen idee wie nou de eindverantwoordelijke is. Dus wie er uiteindelijk kan worden aangesproken op dat stuk.

waterdrager 3 Ik. Ik ben het hoofd van de afdeling.

waterdrager 2 Oh, ik dacht dat het sectorhoofd de baas was.

waterdrager 3 Het sectorhoofd is medeverantwoordelijk. Maar die zit niet in de materie.

waterdrager 1 Ik dacht dat ik hier de baas was. Ik leid de werkgroep.

waterdrager 3 Ik leid de stuurgroep.

waterdrager 2 De wethouder is toch de baas?

waterdrager 1 De wethouder was de baas, maar de raad heeft een eigen initiatief ingediend.

waterdrager 3 Waarvoor de wethouder nu weer verantwoordelijk is.

waterdrager 2 Is dat zo? Is dat niet de raad?

waterdrager 3 Dat denk ik niet. De raad heeft de opdracht gegeven.

waterdrager 1 De raad heeft de opdracht gegeven aan de wethouder om er een extern adviseur op te zetten. Ik denk dat die dus de baas is.

waterdrager 3 Een extern adviseur kan nooit de baas zijn. Omdat ie geen draagvlak heeft.

waterdrager 1 Waarom wordt er dan naar hem geluisterd?

waterdrager 3 Omdat hij de stem van de werkgroep, de stuurgroep en de procesgroep samenvat in een rapport.

waterdrager 2 Is er ook weer een procesgroep? Maar dan zijn we toch gewoon weer hetzelfde aan het doen als we deden voor het initiatief van de raad.

waterdrager 1 Wie heeft de extern adviseur eigenlijk gekozen?

waterdrager 3 De wethouder.

waterdrager 1 Maar wij hebben toch genoeg kennis in huis om het initiatief van de raad vorm te geven? Waarom moet daar een extern adviseur bij betrokken worden?

waterdrager 3 Omdat het een frisse wind is. Als een frisse wind het verslag schrijft heeft de raad er meer vertrouwen in, en is er een grotere kans dat ze ermee akkoord gaan.

waterdrager 2 Waarom kiest de raad dan niet wie de externe adviseur wordt?

waterdrager 1 Goeie vraag.

waterdrager 3 Omdat de wethouder wil dat er iets van zijn gedachtegoed terecht komt in het rapport. Omdat hij tenslotte verantwoordelijk is.

waterdrager 1 Dus hij is toch de baas?

waterdrager 3 Ik denk het ja.

waterdrager 2 *tegen schrijver* Nou, dit bedoel ik dus. In feite zitten we dus met vijf leidinggevendenden. We streven transparantie na, en ondertussen komt er steeds een bestuurslaag bij.

waterdrager 1 Er moet gewoon iemand opstaan die zegt: 'Ik ben de baas. Dit moet er gebeuren. Zo gaan we het doen. En ik ben verantwoordelijk. En als de raad het afschiet, dan is dat hun keuze.'

waterdrager 2 Eigenlijk zou de wethouder na het principebesluit van de gemeenteraad zich er niet mee moeten bemoeien.

waterdrager 3 Hij wordt er op afgerekend.

waterdrager 1 Daarom moet ie meer op ons vertrouwen.

waterdrager 2 Ik vind het een beetje ongemakkelijk om het over de wethouder te hebben. Kan dat zomaar?

waterdrager 1 Ik ga er van uit dat dat kan. Het zijn niet mijn woorden, maar die van hem.

waterdrager 2 *tegen schrijver* Gaat de wethouder hiermee akkoord?

schrijver Welke wethouder?

waterdrager 2 De wethouder over wie we het hebben.

schrijver Die wethouder bestaat niet. Jullie zijn verzonnen personages.

waterdrager 2 *tegen waterdrager 1* Hij zegt dat de wethouder over wie we het hebben ook een personage is.

schrijver Ik mag geen bestaande personen opvoeren. Dat staat zo in mijn geheimhoudingscontract. Dus ik moet van iedereen onherkenbare personages maken. Dat is nou eenmaal de afspraak.

waterdrager 2 Praten we niet te negatief over de wethouder?

schrijver Ik kan jullie ook positief over de wethouder laten praten.

waterdrager 2 Ik vind het goed dat hij lef toont. Ik vind het goed dat hij het voortouw neemt.

waterdrager 1 Hij beschermt zijn medewerkers erg goed. Hij neemt de volle verantwoordelijkheid.

waterdrager 3 En hij toont visie. Hij is van het aanpakken.

waterdrager 2 Nou klinkt het toch een beetje alsof we aan het slijmen zijn.

schrijver Dat komt omdat het dramatisch niet zo interessant is om jullie alleen maar positieve dingen te laten zeggen. Als je het systeem wilt verbeteren hoort daar nou eenmaal kritiek bij.

waterdrager 1 Zeg jij dan ook eens wat. Je zit er maar de hele tijd bij zonder iets te zeggen. Wat vind jij?

schrijver Vind je het irritant dat ik mijn mening niet geef?

waterdrager 1 Ik vind dat als je erbij zit, dat je er dan ook mee moet bemoeien. Jij hebt toch drie maanden meegelopen. Jij zult er vast ook een mening over hebben.

schrijver Volgens mij moet ik me als personage niet met het stuk gaan bemoeien. Ik heb het al geschreven, als ik ook nog eens ga meespelen wordt het een beetje ingewikkeld.

waterdrager 1 Dus je zit erbij, en je kijkt er naar? Ja, dat vind ik een beetje irritant als ik eerlijk ben.

schrijver Zijn jullie eerlijk naar de wethouder?

waterdrager 3 Wat bedoel je?

schrijver Wat jullie nu allemaal zeggen, zeggen jullie dat ook tegen hem?

waterdrager 3 Jawel hoor.

waterdrager 2 Niet waar. Jij verwoordt je bezwaren altijd op zo'n cryptische manier dat hij het helemaal niet opvat als kritiek.



waterdrager 3 Ik pak het constructief aan.

waterdrager 2 Bedoel je dat ik het niet constructief aan pak?

waterdrager 3 Ik heb een prima band met hem.

waterdrager 2 Omdat je een pleaser bent. Dat is hoe jij de dingen voor elkaar krijgt. Ik ben veel directer.

schrijver Dus jij bent wel eerlijk?

waterdrager 2 Ik heb dat één keer gedaan, en dat viel helemaal in verkeerde aarde.

waterdrager 3 Zij liggen elkaar niet zo. Dat kan gebeuren. Tenslotte kies je de mensen met wie je moet werken niet zelf uit. Zowel wij als hij niet.

waterdrager 1 tegen schrijver Weet je schrijver, eigenlijk wil ik dit soort dingen helemaal niet zeggen. Stel je voor dat iemand me herkent.

schrijver Er valt niemand te herkennen. Ik heb je verzonnen.

waterdrager 1 Dus dat betoog van net heb jij verzonnen?

schrijver Ja.

waterdrager 1 En dit gesprek met jou?

schrijver Ook.

waterdrager 2 Ben jij ook een personage dan?

schrijver Nee. Ik besta wel. Ik ben de schrijver.

waterdrager 2 Ik ben een beetje duizelig. Kun je wat te eten laten komen?

schrijver Dat kan ik doen ja.

*De huiskamer.*

externe adviseur Mag ik jullie een brutale vraag stellen? Wat is de kracht van jullie als team?

bewoner 2 De kracht?

externe adviseur Waar zijn jullie sterk in?

...

bewoner 2 Afzonderlijk van elkaar weten we heel goed wat we willen.

bewoner 1 Da's geen kracht. Da's een zwakte.

bewoner 2 We kunnen elkaar met rust laten. Als we elkaar met rust laten is het een heel gemoedelijk huis.

bewoner 1 Da's waar.

jasmijn We zijn bereid te vechten om iets te bereiken.

bewoner 2 Da's ook waar.

bewoner 1 We hebben een gezamenlijke vijand.

jasmijn Gaat dit nou over mij?

bewoner 1 Nee Jasmijn.

jasmijn Over mijn vader?

externe adviseur Een gezamenlijke vijand lijkt me niet echt een kracht.

bewoner 1 Het kan een gezamenlijkheid opleveren.

bewoner 2 Dit klinkt niet echt constructief.

jasmijn Over wie heb je het nou?

bewoner 1 Het systeem. Ik heb het over het systeem.

externe adviseur Nog meer positieve kanten?

bewoner 1 We zien nog mogelijkheden. Het is nog geen krot.

bewoner 2 Precies. Er zijn nog dingen mogelijk.

jasmijn We hebben invloed. Da's ook positief.

externe adviseur Kun je dat concreter uitleggen?

jasmijn Mijn vader heeft andere dingen aan z'n hoofd. Eigenlijk interesseert het hem niet zo wat we met het huis gaan doen. Als het maar iets is.

externe adviseur Een lekkend dak interesseert hem niet?

jasmijn Ja, een lekkend dak natuurlijk wel.

bewoner 2 Waarom doet ie er dan niks aan?

jasmijn Omdat er wel meer aan de hand is! Als ik allemaal ga opnoemen wat er nog meer aan de hand is dan raakt ie toch helemaal over z'n toeren? Dan zet ie het huis toch gewoon in de verkoop?

bewoner 2 Je hebt 'm dus niks verteld over de lekkage?

jasmijn Jawel! Ik heb gezegd dat er af en toe wat druppels naar beneden komen als het hard regent.

externe adviseur Laten we het rustig houden. We waren net goed bezig.

bewoner 2 Ik ga 'm bellen. Ik zal zelf wel tegen hem zeggen hoe het er voor staat met zijn dak.

jasmijn Wil je dat ie langskomt? Wil je dat?

bewoner 2 Misschien wil ik dat wel.

bewoner 1 Doe normaal. Hoor je niet wat ze net zegt? Dan staan we op straat.

bewoner 2 Het is toch belachelijk om je eigen vader wat te zitten voorliegen. Het is zijn huis.

jasmijn Ik lieg hem niet voor! Mijn vader doet gewoon spastisch. Omdat ie het overzicht mist. Die ziet in ieder klein defectje aan het huis een koe van een probleem. Ik bescherm ons tegen al te radicale beslissingen.

externe adviseur Je bedoelt dat je vader ontoerekeningsvatbaar is?

jasmijn Dat neem je terug! Hij is de huiseigenaar!

bewoner 2 Sla niet zo'n toon aan tegen de externe.

jasmijn Hij heeft geen idee in wat voor een krachtenveld ik me bevind.

bewoner 2 Hij helpt ons.

jasmijn Hij helpt jou! Om op een geniepige manier toch die dakreparatie er doorheen te krijgen.

externe adviseur Ik ben onafhankelijk.

jasmijn Als dat zo is, waarom moet je het dan zo vaak benadrukken?

externe adviseur Waarom voel je je aangevallen door mij?

jasmijn Omdat je mijn vader in een kwaad daglicht stelt. Ik heb met hem te dealen. Het is mijn vader, ja? Als ie d'r achter komt dat het hier een puinhoop is dan vlieg ik er uit.

bewoner 2 *tegen externe adviseur* Moeten we ook nog de zwaktes benoemen?

externe adviseur Pardon?

bewoner 2 De zwaktes van ons team? Omdat we het net over de kracht hebben gehad?

externe adviseur Ik denk niet dat dat nodig is. Ik wil het graag constructief houden.

jasmijn Ik vind de manier waarop jij hier binnenkomt en het gesprek zit te leiden behoorlijk dwingend.

externe adviseur Op deze manier kan ik niet werken. Er moet wel vertrouwen zijn in mijn rol.

jasmijn In mijn rol moet ook vertrouwen zijn.

externe adviseur Ik vertrouw jou in je rol. Vertrouw jij dat wij vertrouwen hebben in je rol?

jasmijn Ik weet het niet. Soms voelt het niet zo.

externe adviseur Vertrouw je zelf in jouw rol?

jasmijn Ik wil de dingen beter maken. En ik heb het gevoel dat ik word tegengewerkt. En ik wil daar niet tegen ten strijde trekken. Ik heb al prachtige dingen gerealiseerd in dit huis. Als mensen dat niet zien, dan moet ik mijn rol misschien wel aan iemand anders geven.

bewoner 1 Als dat jouw gevoel is, dan moet je daar misschien naar luisteren.

bewoner 2 Jouw rol is nou eenmaal ingewikkeld.

jasmijn Soms weet ik gewoon niet wat mijn rol is.

externe adviseur Je moet de mensen achter je zien te krijgen.

jasmijn Ik moet er een fijn huis van maken.

bewoner 2 Je vader moet er een fijn huis van maken.

jasmijn Via mij.

externe adviseur Waar ben je bang voor?

jasmijn Dat we de verkeerde beslissing nemen. Stel je voor dat we de keuken verbouwen, en over een maand stort de schuur in, dan zegt mijn vader: 'Hoezo heb je dat geld in de keuken gestoken, Jasmijn?' Stel je voor dat we het dak repareren, en de volgende dag springt de waterleiding, dan zegt mijn vader: 'Mooie boel Jasmijn, moet je kijken wat voor een bende je er van hebt gemaakt.' Ik wil zijn vertrouwen in mijn rol niet verliezen.

bewoner 2 Jasmijn is bang voor haar vader.

jasmijn Doe niet zo belachelijk. Ik zeg alleen dat hij me de verantwoordelijkheid heeft gegeven over dit huis. En dat is nogal wat.

externe adviseur Waarom laat je je vader niet gewoon bepalen wat er met het bedrag gebeurt?

jasmijn Hoe zal ik dit nou toch es zeggen?

bewoner 1 Haar vader heeft geen benul.

jasmijn Nou, zo dus niet.

bewoner 2 Haar vader maakt foute keuzes.

jasmijn Het ontbreekt mijn vader aan expertise.

externe adviseur Expertise die jullie wel in huis hebben?

jasmijn Dat denkt hij.

bewoner 1 Dat is zo. Wij wonen hier.

jasmijn Op bepaalde vlakken hebben we wel expertise, maar we missen gewoon het overzicht.

bewoner 1 Ik weet prima waar ik behoefte aan heb.

jasmijn Het gaat er niet om waar jij behoefte aan hebt. Het gaat er om waar het huis behoefte aan heeft. En wij zijn geen ingenieurs. We zijn bewoners.

externe adviseur Ik ben ingenieur.

jasmijn Ben jij ingenieur?

bewoner 1 Je was toch adviseur?

externe adviseur Adviserend ingenieur.

bewoner 1 Weet je het zeker?

bewoner 2 Anders had ik 'm er toch niet bij gevraagd.

bewoner 1 Nou, dit klinkt wel erg toevallig allemaal.

externe adviseur Ik ga een advies geven. Ik denk dat er een foto gemaakt moet worden.

jasmijn Een foto?

externe adviseur Een foto ja.

bewoner I Van wat?

externe adviseur Een foto van was ist. Van alles wat er toe doet in dit huis.

We kunnen het wel hebben over wat er allemaal mogelijk is, maar weten we eigenlijk wat er allemaal al is? Vanuit die foto vloeit vanzelf de behoefte voort.

jasmijn Wie gaat die foto maken?

externe adviseur Ik denk dat ik dat moet doen.

bewoner I En dat bepaal jij?

externe adviseur Ik ben er de geschikte persoon voor. Ik sta op afstand. Ik heb verstand van zaken.

jasmijn Een foto. Van alles wat er toe doet. Een soort overzicht dus.

Interessant.

bewoner I En op wat voor een manier had je dat dan gedacht?

externe adviseur Ik kom hier een tijdje rondlopen. De leefomgeving ervaren.

jasmijn Klinkt goed.

externe adviseur Inventariseren. Dingen in kaart brengen. Vervolgens maken we een plan.

jasmijn Klinkt constructief.

bewoner I Wacht es even. Wacht es even. Wat bedoel je met 'Ik kom hier een tijdje rondlopen?'

externe adviseur Ik kom hier verblijven.

bewoner I *tegen Jasmijn* Hij komt hier wonen?! Is dat wat ie bedoelt?

jasmijn Blijkbaar.

externe adviseur Een tijdje.

bewoner 2 Jullie zullen geen last van hem hebben. Hij slaapt op mijn kamer.

bewoner 1 Nu begin ik eventjes gek te worden. Jasmijn, zeg jij er nou ook  
es wat van!

jasmijn Ik weet niet wat ik moet zeggen. Ik weet alleen dat er iets moet  
gebeuren. En als hij ons daarbij kan helpen; graag.

externe adviseur Dan accepteer ik hierbij de opdracht.



*De waterdragers.*

waterdrager 2 tegen schrijver Weet je, schrijver, eigenlijk is het raar dat wij de externe adviseur niet mogen kiezen. Wij moeten met hem samenwerken.

schrijver Dat is waar.

waterdrager 2 Het is sowieso vreemd om er een extern adviseur op te zetten. Die man heeft drie maanden de tijd om zich in te werken in materie waar wij ons al jaren in verdiepen. Wat moet daar voor een rapport uitkomen?

waterdrager 1 Hij zegt dingen waarvan ik denk: ja, dat klopt wel, dat is wat er moet gebeuren.

waterdrager 3 Hij spreekt in ieder geval heldere taal.

waterdrager 2 Ik vind hem nogal zoekend in zijn woorden.

waterdrager 3 Hij moet met veel partijen rekening houden. Maar wat hij opschrijft vind ik wel scherp.

waterdrager 2 Ik vind het tendentius. Als je zegt dat het beleid de afgelopen vier jaar achter is gebleven, en dat er iets nieuws voor in de plaats moet komen, dan vind ik dat veel te negatief gezegd.

waterdrager 1 Omdat je het gevoel hebt dat hij je afvalt. Dat wij als uitvoerders hebben zitten te slapen.

waterdrager 2 Ik weet niet wie hij daarmee afvalt. Misschien wel de raad, misschien wel de wethouder. Als je iets tendentiekus opschrijft heb je daar een reden voor. Wat is die reden?

waterdrager 1 Dat er dingen op scherp gezet worden.

waterdrager 3 Hij lokt een discussie uit. Zodat er een keuze gemaakt wordt.

waterdrager 2 Ik denk dat het beter is om naast zijn rapport, zelf ook met een rapport te komen. Waarin we zetten wat wij denken dat er moet gebeuren.

waterdrager 1 Voor wie zouden we dat doen?

waterdrager 2 Voor onszelf. Wie weet wat er allemaal nog gaat gebeuren. Als wij weten waar we als team voor staan, staan we een stuk sterker. Over een halfjaar is alles weer anders. Volgens mij kunnen we drie dingen doen. Er wordt ons gevraagd om, rekening houdend met enorme bezuinigingen, toch een beleid te maken waardoor het aanbod voor de stad breed genoeg blijft. Dan kunnen we, of meerdere instellingen in een gebouw zetten-

waterdrager 1 Dan moet er geïnvesteerd worden in verbouwing, en blijven we zitten met leegstand die niet verkocht kan worden.

waterdrager 2 Dan vinden we daar een herbestemming voor.

waterdrager 1 Dus dan blijven we toch de kosten betalen als gemeente.

waterdrager 2 Dan schroeven we de huur voor de instellingen op tot marktconform.

waterdrager 1 Waardoor er instellingen failliet gaan, want die kunnen die huur niet betalen. Dus moeten wij weer bijspringen.

waterdrager 2 Okee. Dan kunnen we twee dingen doen. Of we maken het totale bedrag dat we kunnen uitgeven flexibel, en beslissen we per jaar wie wat krijgt-

waterdrager 3 Zodat de instellingen geen meerjarenplan kunnen maken, vaste kosten zoals personeel en huur niet kunnen betalen, wij onszelf met een enorme berg werk opzadelen omdat we ieder jaar, en moeten toekennen, en moeten monitoren, en moeten rapporteren.

waterdrager 2 Dan besteden we het uit.

waterdrager 3 Aan wie?

waterdrager 2 Aan een aparte raad.

waterdrager 3 Wie neemt er zitting in zo'n raad? De wethouder?

waterdrager 1 Nee, die kan persoonlijk worden afgerekend op hoe het geld besteed wordt.

waterdrager 2 Dan moeten we de wethouder misschien een apart potje met geld geven.

waterdrager 1 Dus je wilt alles rechtlijnig en duidelijk regelen, maar dan geef je onder de tafel toch nog wat geld om vrij te besteden?

waterdrager 3 Hoe wordt zo'n raad eigenlijk ingericht?

waterdrager 2 Daar schrijven we een uitgebreid handboek voor. Met daarin de sollicitatieprocedure, de positie en hiërarchie ten opzichte van ons, en wie precies welke verantwoordelijkheid heeft.

waterdrager 3 Maken we onszelf niet onnodig als zo'n raad er komt?

waterdrager 2 Dan neemt een aantal van ons er zitting in. We hebben tenslotte de expertise.

waterdrager 3 Wat schieten we er dan mee op?

waterdrager 2 Okee, we kunnen volgens mij één ding doen. En dat is gewoon twee grote instellingen om laten vallen.

waterdrager 3 Nou, daar gaat natuurlijk niemand mee akkoord.

waterdrager 1 Nee, wie gaat er in hemelsnaam beslissen welke twee instellingen dat gaan worden? Daar wil toch niemand zijn vingers aan branden?

waterdrager 2 Dan laten we het aan het veld zelf over.

waterdrager 3 Wat bedoel je?

waterdrager 2 We zetten ze allemaal bij elkaar en we zeggen: 'Jongens, dit is het geld, en hier moeten jullie het voor gaan doen. Beslissen jullie maar.'

waterdrager 3 Dan winnen de instellingen met de sterkste lobby, dus de grootste, dus de duurste, waardoor er voor de kleinere partijen niets meer overblijft, waardoor er geen nieuwe initiatieven meer ontstaan, waardoor de pluriformiteit binnen de stad om zeep is.

waterdrager 2 Nou, komen jullie dan maar met een oplossing. Jezus Christus. *tegen schrijver* Kan je het nog volgen, schrijver?

schrijver Ik heb het zelf opgeschreven.

waterdrager 2 Had je het niet wat simpeler kunnen maken?

schrijver Helaas niet nee.

waterdrager 2 Dus van jou hoeven we ook geen oplossing te verwachten?

schrijver Ik heb drie maanden meegelopen. Er zijn hier mensen die er al twintig jaar werken. De oplossing laat ik graag aan hen over.

waterdrager 2 Nou, ik voel nu al op mijn klompen aan wat de oplossing gaat worden.

waterdrager 3 Wat dan?

waterdrager 2 Gewoon weer de kaasschaafmethode. Hier een beetje d'r af, daar een beetje d'r af. Zodat niemand verantwoordelijk gehouden kan worden.

waterdrager 3 Wat cynisch om dat zo te zeggen.

waterdrager 2 Ik ben aan mijn derde wijntje bezig, dus ik kan nu wel gewoon eerlijk tegen jullie zijn. Keuzes maken vergt lef dat er niet is.

*De huiskamer.*

bewoner | Ik word helemaal gek van die externe. Overal kom ik hem tegen. De hele dag loopt ie me vragen te stellen.

jasmijn | Hij is aan het inventariseren.

bewoner | Wil ie weten hoe vaak ik douche. Hoe lang ik dat doe. Of ik dan ook de wasbak gebruik. Hoe hoog de temperatuur is in mijn kamer. Of ik dubbel glas heb.

jasmijn | Hij verzamelt zoveel mogelijk informatie. Niemand zegt dat hij ook daadwerkelijk iets met die informatie doet.

bewoner | Weet je dat ie het plan heeft om ons huur naar rato te laten betalen? Hij heeft de bouwtekeningen al opgevraagd. Weet precies hoeveel vierkante meter onze afzonderlijke kamers zijn. Straks wil ie nog weten wat mijn salaris is.

jasmijn | Hij zet het gewoon netjes onder elkaar allemaal. 't Is gewoon een informatievoorziening. Een matrix.

bewoner | Een matrix?

jasmijn | Hij maakt er een matrix van. Zodat de dingen meetbaar worden.

bewoner | Hij neemt jouw rol over Jasmijn.

jasmijn | Ik vind het prettig dat even iemand anders het voortouw neemt. Hoef ik er tenminste niet van wakker te liggen.

bewoner | Heb ik hier ook nog iets in te zeggen?

jasmijn Jij moet gewoon de data leveren. Zodra de matrix klaar is mag je weer meedenken. Voor nu is het aan hem.

bewoner | Ik vertrouw hem niet.

jasmijn Hij is onafhankelijk.

bewoner | Hij is niet onafhankelijk. Hij is het vriendje van. Ze liggen samen in bed. Wedden dat zijn eerste conclusie is dat het dak gerepareerd moet worden?

jasmijn Wat heb jij toch tegen vriendjes van? Jij voelt je gewoon bedreigd in je autoriteit. Precies zoals je dat met mijn vriendje ook had.

bewoner | Jouw vriendje was onuitstaanbaar.

jasmijn Jij bent hier niet de baas.

bewoner | Ik woon hier het langst. Ik heb al heel wat huisgenoten langs zien komen.

jasmijn Onze stemmen zijn gelijkwaardig.

bewoner | Ik heb alleen wat meer ervaring. Da's het enige wat ik zeg.

jasmijn Het is toch fijn dat er een ingenieur is die ons voor niks komt helpen? Daar heeft iedereen toch baat bij?

bewoner | Voor niks? Hij heeft een gratis woonruimte daarboven. Het zou me niks verbazen als dit een vooropgezet plan was.

jasmijn Je hebt toch zelf gehoord dat ze haar kamer niet wou afstaan? Dat ze gehecht is aan haar privacy?

bewoner | Waarom ligt er dan een externe in haar bed?

jasmijn Waar maak je je druk om?

bewoner | Ik maak me druk over het feit dat er hier iemand de macht in handen krijgt die een dubbele pet op heeft.

jasmijn Hij heeft geen enkel belang! Hij woont hier niet!

bewoner | Is dat zo? Woont hij hier niet?

jasmijn Tijdelijk.

bewoner | Hoe lang is tijdelijk, Jasmijn? Kun je dat even in je woordenboek opzoeken?

jasmijn Tot de matrix klaar is.

bewoner | En dan? Wie zegt dat ie dan niet met een vervolgplan komt?

jasmijn Waarom zoek je naar problemen?

bewoner | Ik zoek niet naar problemen. De problemen dienen zich aan.

jasmijn Misschien moet je eens openstaan voor de oplossingen die zich aandienen.

bewoner | Een wildvreemde hier in huis beschouw ik niet als een zich aandienende oplossing.

jasmijn Als mijn vader behoefte aan heeft aan een vervolgplan, dan komt er gewoon een vervolgplan.

bewoner | Je vader weet helemaal niet waar ie behoefte aan heeft.

jasmijn Hou mijn vader hier buiten.

bewoner | Je brengt hem zelf in.

jasmijn Mijn vader vindt dat wij behoefte hebben aan advies.

bewoner | Dat kan hij helemaal niet weten.

jasmijn Na een half jaar ligt er nog steeds niks. Dus misschien kan hij dat wel weten.

bewoner | Weet je wat jouw probleem is?

Dat je de hele tijd honderdtachtig graden draait. Eerst wil je alle verantwoordelijkheid hebben, nu wil je geen enkele verantwoordelijkheid hebben. Eerst wil je alles in je eentje kunnen bepalen, en nu besteed je alles uit aan een wildvreemde.



jasmijn En weet je wat jouw probleem is? Dat je denkt dat jij de enige bent die hier gelijk heeft, omdat je hier het langste zit. Je koestert een totaal wantrouwen jegens de mening van ieder ander individu.

bewoner | Ik vertrouw iedereen, zolang er maar naar me wordt geluisterd.

jasmijn Je meet je een rol aan die niet de jouwe is.

bewoner | Ik weet heel goed wat mijn rol is. Alleen het systeem waarbinnen ik die rol moet vervullen klopt voor geen meter.

jasmijn Het systeem past zich aan. Als jij dan hetzelfde blijft doen, ja, dan word je tegengewerkt.

bewoner | Het systeem was prima zoals het was.

jasmijn Het systeem is nooit geweest zoals het was, omdat het nooit hetzelfde is geweest. Het systeem past zich constant aan. Het is mensenwerk.

bewoner | Het is een huis.

jasmijn Met mensen die er gebruik van maken.

bewoner | Eén simpele keuze. Eén simpele ingreep. In godsnaam, zo moeilijk kan het toch niet zijn?

*De waterdragers.*

waterdrager 2 Weet je, schrijver, eigenlijk is het heel simpel. We moeten gewoon af van die wens naar standaardisering. We zijn de helft van onze tijd bezig om dingen meetbaar te maken, die niet meetbaar gemaakt kunnen worden. Het is een stad. Voordat we klaar zijn met het inventariseren van alle mogelijke data zijn die data alweer fundamenteel veranderd. Het heeft geen zin om daar je tijd mee te verdoen. Overzicht bestaat niet. Alles verandert voortdurend. Ga er van uit dat je sowieso vier jaar achter loopt op de stad. Dat is prima. Daar zijn we voor. Maar probeer niet een stad te veranderen door een lange termijn visie door te voeren die gebaseerd is op een overzicht dat verouderd is. Reageer op het moment zelf. En probeer te anticiperen op de korte termijn, da's al ingewikkeld genoeg.

*De huiskamer.**externe adviseur op*

externe adviseur Oh, jullie zijn er al? Fijn. Lekker geslapen?

jasmijn Ik heb heerlijk geslapen. Als een roosje. Jij?

externe adviseur Ging wel. Beetje vochtig, hè?

bewoner I 't Is een oud huis. Een oud huis trekt vocht aan.

externe adviseur Dat krijg je met een lekkend dak.

bewoner I tegen *Jasmijn* Nou, wat heb ik je gezegd? Zie je waar die op aanstuurt?externe adviseur tegen *bewoner I* Heb jij lekker geslapen?

bewoner I Waar is je vriendin?

externe adviseur Wie bedoel je?

bewoner I Mijn huisgenoot. Degene naast wie je net wakker bent geworden.

externe adviseur Ik heb mijn andere pet op.

bewoner I Je onafhankelijke bedoel je?

externe adviseur Mijn externe.

bewoner I Voor iemand met een externe pet ben je behoorlijk intern bezig.

externe adviseur Over dat interne gesproken, ik had nog wat vragen aan je.

bewoner | Komt ie weer met z'n vragen.

Wil je weten hoe vaak ik poep op een dag?

jasmijn Doe niet zo vijandig.

externe adviseur Je gaf door dat je gemiddeld zo'n tien minuten onder de douche staat. Nou heb ik het even geklokt–

bewoner | Serieus.

externe adviseur –en ik kwam toch uit op een dik kwartier.

bewoner | Gemiddeld douche ik tien minuten.

jasmijn Jij doucht geen tien minuten.

bewoner | Nee Jasmijn? Sta je naast me terwijl ik me was?

jasmijn Ik hoor dat toch. Ik hoor die douche altijd minstens een kwartier lopen.

externe adviseur Dus ik pas die informatie toch maar even aan in de matrix.

bewoner | Waar is je vriendin? We zouden op tijd komen, weet je nog?

externe adviseur Je huisgenoot is wat vertraagd. Omdat jij wat langer onder de douche stond.

bewoner | Omdat er ineens een derde partij is die zich ook moet douchen.

externe adviseur Ik hield rekening met tien minuten. Zo stond het in de matrix.

bewoner | Gemiddeld!

externe adviseur Dan moet ik dat 'gemiddeld' misschien maar even schrappen.

jasmijn Ja, da's misschien beter.

bewoner | Nee, da's niet beter. 'Gemiddeld' is prima, want dat is de werkelijkheid. Ik ga me toch niet aanpassen aan wat er in zo'n schema staat.  
externe adviseur Het is een matrix.

bewoner | Het is gewoon een heel ingewikkeld en onoverzichtelijk schema met daarin willekeurig gekozen informatie die er niet toe doet.

externe adviseur Het is een inventarisatie. Wat er wel en wat er niet toe doet kunnen we nu nog niet zien. Er verschijnen wel al wat verbindingen.

jasmijn Ben je d'r bijna klaar mee?

externe adviseur Ik moet het laatste kopje nog invullen. Wat is typisch aan dit huis?

bewoner | Typisch?

externe adviseur Wat is typisch aan dit huis? Waar moeten we van af blijven? Wat hoort ontegenzeggelijk bij dit huis? Iemand suggesties?

bewoner | Wat heeft het voor zin om dat te gaan benoemen?

externe adviseur Het is informatie.

bewoner | Het is volstrekt multidimensionaal. Volstrekt multi-interpretabel. Hoezo; typisch aan dit huis?

jasmijn De voordeur.

externe adviseur Precies. De voordeur hoort erbij.

jasmijn Van de voordeur moeten we afblijven. Die is goed zoals die is.

externe adviseur Andere dingen?

jasmijn De sfeer.

externe adviseur Kun je wat concreter zijn?

jasmijn De sfeer is typisch aan dit huis. Een hele ongedwongen sfeer. Als het goed gaat tenminste.

externe adviseur Wat bedoel je precies met sfeer?

jasmijn Je kan hier in en uit lopen. Er hangt een goeie vibe. Iedereen mag mijn kat aaien. Er hangt een lekkere geur.

externe adviseur Ik schrijf op: de geur.

jasmijn Ja, de geur, die hoort ontegenzeggelijk bij dit huis.

externe adviseur Iets anders nog?

bewoner | De ramen, de muren, de bakstenen, het plafond, de vloer, de grond, de zuurstof, de leidingen, de tegels, het afvoerputje, de klink, de stekkerdozen, gasaansluiting, cv-ketel, expansievat, de bel. Waar wil je naartoe?

externe adviseur ...'stekkerdozen, gas'. Tja, dit wordt wel uitgebreid zo. Misschien moeten we een onderscheid maken tussen roerend en onroerend goed.

bewoner | Misschien moet je gewoon opschrijven wat er gerepareerd moet worden.

externe adviseur Als het zo simpel zou zijn.

jasmijn Wat gerepareerd moet worden komt voort uit wat er niet gerepareerd hoeft te worden.

bewoner | Doe normaal Jasmijn. Een foto maken is prima, maar dit slaat helemaal nergens op. Wat moet je vader nou met de opmerking dat er hier zo'n lekkere geur hangt?

jasmijn Nou, dan weet ie dat de afzuigkap in ieder geval NIET gerepareerd hoeft te worden.

bewoner | De afzuigkap is juist het eerste dat gerepareerd moet worden. Zodra ik hier spek sta te bakken kom jij naar me toe om te zeggen dat je kat 'm aan het flippen is.

jasmijn Dat komt niet door de afzuigkap. Dat komt omdat je die pan altijd zo achterlijk lang op het vuur laat staan. Aanbakken is niet cremeren.

bewoner | Jij weet niks van koken!

jasmijn Ik weet alles van koken!

externe adviseur Ik schrap het kopje 'typisch aan dit huis'.

jasmijn *tegen externe adviseur* Laat je niet beïnvloeden door hem. Hij voelt zich gewoon door jou bedreigd in zijn autoriteit.

externe adviseur Dat snap ik. Ik ben ook bedreigend.

bewoner | Je overschat jezelf.

*De waterdragers.*

waterdrager 3 Weet je schrijver, eigenlijk zou de gemeenteraad zijn eigen ambtelijk apparaat moeten hebben. De wethouders hebben daar ambtenaren voor. Maar een gemeenteraadslid doet het raadswerk meestal in zijn vrije uren, naast een gewone baan. Het is onmogelijk dat een gemeenteraad inhoudelijk van alles op de hoogte is.

waterdrager 2 Precies. Als de raad een eigen ambtelijke apparaat heeft, dat kennis van zaken heeft en dat weet wat er speelt – een eigen denktank dus – kan de raad zich daarmee inhoudelijk voeden. Wij weten wat de knelpunten zijn, welke oplossingen ervoor zijn, wat de argumenten voor en wat de argumenten tegen zijn, welke kanttekeningen er zijn te zetten bij bepaalde plannen. Zij hoeven in feite alleen maar onze rapporten te lezen en hun keuze te baseren op de voors en tegens die wij aanleveren.

Natuurlijk kunnen ze zeggen: die voors of die tegens overtuigen ons niet of die interesseren ons niet, maar dan nemen ze tenminste een besluit op goede gronden.

waterdrager 3 Dan zullen die ambtenaren het wel eerst met elkaar eens moeten worden.



*De huiskamer.*

externe adviseur Als ik bedreigend overkom, zegt dat niets over mij. Dat zegt alles over het team.

bewoner I Wat bedoel je?

externe adviseur Als het team optimaal zou functioneren zou het niet gevoelig zijn voor bedreigingen.

jasmijn Dat klopt. Daar heb je gelijk in.

bewoner I Wat zit je hem nou na te praten?

jasmijn Vind jij dan dat het team optimaal functioneert?

bewoner I Welk team? Er is helemaal geen team. We zijn een stelletje huisbewoners die per toeval bij elkaar is gezet.

externe adviseur Interessante constatering.

jasmijn Hij gelooft niet in het team.

externe adviseur Als er geen team is kan er ook geen beslissing worden genomen.

bewoner I Wat versta jij dan onder een team, ingenieur?

externe adviseur Een klein aantal mensen met complementaire vaardigheden dat zich inzet voor een gemeenschappelijk doel.

jasmijn Mooi gezegd.

bewoner I En in hoeverre heeft dat betrekking op ons?

externe adviseur Wat is jullie doel?

jasmijn Gelukkig zijn.

bewoner I Doe normaal Jasmijn.

jasmijn Bagatelliseer mijn doel niet.

externe adviseur Wat is jouw doel?

bewoner I Hier gewoon een beetje rustig kunnen wonen zonder al deze flauwekul.

externe adviseur Dus alles bij het oude laten?

bewoner I Voor mijn part ja. Voor mijn part laten we alles bij het oude.

jasmijn Je kan niet alles bij het oude laten. Tijden veranderen.

externe adviseur Wanneer was jij voor het laatst gelukkig Jasmijn?

jasmijn Dat vind ik een confronterende vraag.

bewoner I Ben je nou opeens ook psycholoog geworden?

externe adviseur Ik probeer de doelstelling te formuleren.

jasmijn Toen mijn vader trots op me was.

externe adviseur Hoe zorgen we dat je vader weer trots op je is?

jasmijn Dat ik het verschil maak.

externe adviseur *tegen bewoner I* Hoe kunnen we er voor zorgen dat Jasmijn weer gelukkig is?

bewoner I Dat kan niet.

externe adviseur Probeer er toch antwoord op te geven. Zoek de yes-man in jezelf.

bewoner I Dat Jasmijn naar haar vader stapt, en eerlijk tegen hem zegt dat ze het verschil niet kan maken. Omdat ze er niet de persoon naar is.

externe adviseur Jasmijn, is dat mogelijk?

jasmijn Dat ik me tegen hem keer? Nee, dat is niet mogelijk.

bewoner | Hoezo tegen hem keren? Je moet hem gewoon de waarheid vertellen!

jasmijn | Dat kan niet.

bewoner | Waarom niet?

jasmijn | Omdat mijn vader me ervoor heeft aangesteld.

bewoner | Dan is je vader een hele domme man. Met te weinig geld kun je binnen een bouwval niet het verschil maken. Je kunt het hoogstens bewoonbaar houden.

jasmijn | Jij bent gewoon een luxepaardje. Als je er niet tegen kunt om in een oud huis te wonen, dan moet je daar misschien een conclusie uit trekken en er consequenties aan verbinden.

bewoner | Waar stuur je nou op aan?

jasmijn | Jouw aanvallende manier van gesprek voeren bevalt me voor geen meter. Je gedraagt je als een populist. Alles is 'nee nee nee' in dit huis. Ik wil me gewoon weer welkom voelen. Is dat nou zo onbegrijpelijk?

externe adviseur | Waarom voelt Jasmijn zich niet welkom?

bewoner | Waarom? Waarom?! Omdat Jasmijn een emotioneel onevenwichtige persoonlijkheid is die alles wat er hier in dit huis gebeurt, of het nou gaat over de woonkamer, over de verbouwing, hoe lang ik douche, of hoe hoog de thermostaat staat, op zichzelf betreft, omdat ze gewoon op alle mogelijke manieren op zoek is naar bevestiging. En als je haar daar op aanspreekt komt ze met een of ander onbegrijpelijk metaverhaal aanzetten, of ze haalt haar vader erbij. Als je met die instelling de noodzaak voelt om dingen beter te maken voor anderen, dan heb je een heel groot probleem. Is dat een antwoord op je vraag?

*bewoner 2 op*



*De huiskamer.*

bewoner 2 Oh, jullie zijn er al. Heb ik iets gemist?

externe adviseur Er zijn wat dingen uitgesproken. In het kader van de eerlijkheid.

bewoner 2 Dat is fijn. Eerlijk zijn is altijd goed.

externe adviseur Jasmijn, wilde jij nog reageren?

jasmijn Ik ben het even aan het laten bezinken.

bewoner 1 Waar zat je? We zouden op tijd komen, weet je nog.

bewoner 2 Ik moest even iets regelen.

*tegen Jasmijn* Jasmijn—

jasmijn Ik ga even een frisse neus halen.

bewoner 2 Waarom ga je nou weg?

*Jasmijn af*

bewoner 2 Waarom gaat ze nou weg?

bewoner 1 Omdat Jasmijn niet zo goed overweg kan met de groundrule eerlijkheid.

externe adviseur Het ligt er natuurlijk ook aan hoe je de dingen precies verwoordt.

bewoner 1 Wat bedoel je?

externe adviseur Ik wil het graag constructief houden.

bewoner 1 Ben maar gewoon eerlijk, kerel. Ik kan daar heel wel tegen.

externe adviseur Ik vind dat je je nogal obstructief opstelt.

bewoner 1 Zo.Vind je dat?

externe adviseur Er moet samengewerkt worden om iets te bereiken. En jij werkt tegen.

bewoner 2 Dat is waar. Je werkt niet echt mee.

externe adviseur Daar worden mensen onzeker van. En zeker Jasmijn.

bewoner 2 Ze is nou eenmaal gevoelig. Ze staat onder druk.

bewoner 1 Waar komt deze ommezwaai nou ineens vandaan? Wat hebben jullie met elkaar besproken?

bewoner 2 Het is mensenwerk.

externe adviseur Het gaat er niet alleen om wat je wilt bereiken, maar ook hoe je dat wilt doen.

bewoner 1 Zijn jullie nu een bondje aan het vormen?

bewoner 2 Misschien zijn we te streng voor Jasmijn.

bewoner 1 We zijn helemaal niet te streng voor Jasmijn. Jasmijn is incapabel. En daar lijden wij onder.

bewoner 2 Wat reageer jij toch negatief de laatste tijd. Sinds dat keukenidee op losse schroeven is komen te staan gedraag je je wel onmogelijk zeg.

bewoner 1 Die keuken zou twee jaar geleden al worden verbouwd. Dat was mijn idee, en iedereen was ermee akkoord. Tot Jasmijn hier kwam wonen.

bewoner 2 Dat had niks met Jasmijn te maken. Dat had te maken met dat het dak begon te lekken, en dat het huis misschien iets meer onderhoud nodig had dan we van te voren hadden gedacht.

bewoner 1 De tekeningen zijn al gemaakt. Die keuken is mij beloofd.

bewoner 2 Door de vorige bewoner. En die is er niet meer. Nu heb je met Jasmijn te dealen. Een nieuwe keuken is een luxe die we ons niet meer kunnen permitteren. Dat jij daar niet mee om kan gaan nekt de anderen in het nemen van een beslissing.

externe adviseur *tegen bewoner 1* Ik denk dat ze gelijk heeft.

bewoner 2 *tegen externe adviseur* Het gaat hem niet eens om die keuken.

Het gaat hem alleen maar om de machtswisseling. Hij voelt zich bedreigd in zijn autoriteit.

externe adviseur *tegen bewoner 2* Dat heeft met het team te maken.

bewoner 1 Sinds je dat vriendje van je hebt meegenomen meet je jezelf nogal wat aan.

bewoner 2 Misschien ben ik inderdaad wat mondiger geworden ja. En misschien werd dat hoog tijd. Ik heb geen zin meer om met alle winden mee te waaien. Ik heb ook een stem.

externe adviseur Je bent je bewuster geworden van je positie. Je wint aan daadkracht.

bewoner 2 En daadkracht is nooit verkeerd.

bewoner 1 *tegen externe adviseur* Jij bent je wel een partijtje onmisbaar aan het maken, hè?

externe adviseur Je bent nogal van de complottheorieën.

bewoner 1 Er worden hier partijen tegen elkaar opgezet.

externe adviseur Welk belang zou ik daarmee dienen?

bewoner 1 Het belang van je functie. Hoe meer conflict, des te harder ben je nodig.

externe adviseur Het is grappig om te merken dat hoe oplossingsgerichter ik me opstel, hoe groter jij het conflict maakt.

bewoner 1 Wat is je oplossing dan? Want met dat positioneringsgesprek, die matrix en die doelstellingen van je ben je het alleen maar ingewikkelder aan het maken.

externe adviseur Er moet een scenario komen.

bewoner 1 Een scenario?

externe adviseur Of eigenlijk; meerdere scenario's. Zodat we weten welke keuzes welke effecten hebben.

bewoner 2 Goed idee.

externe adviseur Laat ik maar gewoon eens eerlijk zijn; de kans dat die keuken nog verbouwd gaat worden is miniem. Om het bedrag niet verloren te laten gaan zou ik als ik jullie was consensus bereiken met z'n tweeën.

Dan staan jullie sterker.

bewoner 1 Als die keuken niet doorgaat, gaat dat dak ook niet door.

bewoner 2 Het dak is al geregeld. Da's gewoon een kwestie van onderhoud.

Dus voor de rekening van de huisbaas.

bewoner 1 Wat bedoel je?

bewoner 2 Ik heb de bouwvakker gebeld.

bewoner 1 Je hebt wat?

*Jasmijn op*



*De huiskamer.*

jasmijn Ik zit in een hele emotionele fase. Ik slaap slecht, ik word heen en weer geslingerd, en ik voel stress. Dat hoort nou eenmaal bij mijn positie, dus ik ga daar niet het slachtoffer van zijn. Maar ik wil wel dat jullie het weten. Mijn vader investeert alleen in iets dat zichtbaar is. Dat een aantoonbare vernieuwing is voor het huis. Dus dat dak en die keuken gaan er hoe dan ook niet doorheen komen. Ik dacht; ik zeg het maar eerlijk tegen jullie. Dan kunnen we vanaf hier weer samenwerken.

bewoner 1 *tegen Jasmijn* Ze heeft de bouwvakker gebeld.

jasmijn Bouwvakker? Waar heb je het over?

bewoner 2 De bouwvakker komt kijken.

jasmijn Waar naar?

bewoner 2 Naar het dak.

bewoner 1 Dus jij hebt op eigen gelegenheid de bouwvakker ingeschakeld?

bewoner 2 Da's minder duur dan dat koffiezetapparaat van Jasmijn.

bewoner 1 Ik ga mezelf ook maar eens wat cadeautjes geven.

externe adviseur Dit is niet volgens de afspraak.

bewoner 2 Welke afspraak? Ik laat gewoon iemand kijken of er iets met dat dak moet gebeuren, ja of nee.

externe adviseur Het lijkt me niet zo handig wanneer je op eigen initiatief er iemand bij betrekt zonder dat de anderen daar vanaf weten.

bewoner 1 Hoe ben jij hier dan binnen gekomen?

externe adviseur Mijn aanwezigheid is vrijblijvend.

bewoner 2 Jij zei zelf tegen me dat het verstandig zou zijn om de bouwvakker naar het dak te laten kijken.

externe adviseur Gisteravond ja.

bewoner 2 Wat bedoel je?

externe adviseur In een andere hoedanigheid.

bewoner 1 Z'n partijdige.

externe adviseur Het was gewoon een vrijblijvende tip.

bewoner 2 Aan wiens kant sta jij eigenlijk?

externe adviseur Aan jullie kant.

bewoner 1 En 's avonds aan jouw kant.

bewoner 2 Kun je de volgende keer tegen me zeggen wat precies welke persoonlijkheid van je tegen me zit te zeggen, want ik hou het niet meer uit elkaar.

externe adviseur Waar komt deze vijandige houding ineens vandaan?

bewoner 2 Je kiest partij.

externe adviseur Ik kies helemaal geen partij. Ik zeg alleen tegen je dat het een domme beslissing is om zonder overleg de bouwvakker te bellen. Dat verstoort de communicatie binnen de groep.

bewoner 2 Noem je mij nou dom?

externe adviseur Impulsief.

bewoner 2 Je zei dom.

externe adviseur Waarom pakken jullie elkaar toch de hele tijd op woorden? Het lijkt er bijna op dat het jullie niet om de inhoud te doen is,

maar alleen om je eigen gelijk te halen. Waarom voeren we dan nog dit soort gesprekken?

bewoner 1 Hele goeie vraag.

bewoner 2 Spreek voor jezelf.

bewoner 1 Dat doe ik.

bewoner 2 Ik heb je erbij gevraagd omdat je communicatieve vaardigheden ons verder zouden helpen. En intussen praten we totdat we een ons wegen en zijn we nog geen steek verder gekomen.

externe adviseur Omdat niemand naar me luistert.

bewoner 2 Ik luister naar je. Je zei dat ik de bouwvakker naar het dak moest laten kijken, en dat heb ik gedaan.

externe adviseur Dat bedoel ik niet.

bewoner 2 Waarom zit je alles te vertragen? Dan toon ik eindelijk eens daadkracht, en dan is het ook niet goed. Want dan moet er van jou eerst weer eindeloos over 'gecommuniceerd' worden.

externe adviseur Praten hoort er nu eenmaal bij.

bewoner 2 Ik word helemaal gek van dat gepraat. Waarom doet hier niemand gewoon iets?

bewoner 1 Omdat je vriendje gewoon gratis in dit huis wil blijven zitten.

bewoner 2 Hou je erbuiten.

bewoner 1 Ik hou me er helemaal niet buiten. Ik woon hier ook. Ik word er helemaal gek van dat er constant een wildvreemde in mijn nek staat te hijgen.

externe adviseur Ik stop ermee. Zo kan ik niet functioneren. Er moet wel enig teamverband zijn wil ik mijn functie kunnen uitoefenen. Een gebrek aan

vertrouwen kan ik niet voor jullie oplossen. *tegen Jasmijn* Jasmijn, hoe sta jij tegenover mijn functioneren?

jasmijn Hoe moet ik dit nou verantwoorden naar mijn vader?

externe adviseur Wat?

jasmijn De bouwvakker! Die gaat natuurlijk alles vertellen.

bewoner 1 Jij hoeft niks te verantwoorden. Het is haar schuld.

bewoner 2 Het is zijn schuld.

jasmijn *tegen externe adviseur* Hoe ga jij dit verantwoorden naar mijn vader?

externe adviseur Ik hoef niks te verantwoorden. Er komt op jullie initiatief iemand naar het dak kijken, omdat het dak lekt. Kwestie van onderhoud.

bewoner 2 Voor rekening van de huisbaas.

jasmijn Nee, het is geen kwestie van onderhoud! Het is een kwestie van een gebrek aan onderhoud! En dat ga ik op mijn bord krijgen!

bewoner 2 Wat wil je dan? Het probleem gewoon ontkennen?

jasmijn Misschien ja. Misschien wil ik dat wel.

bewoner 2 Dan gaat het je vader toch alleen maar meer kosten, als je het probleem voor je uitschuift?

jasmijn En wat dacht je dan van de keuken? Daar is toch ook van alles mis mee?

bewoner 1 Fijn dat je het toegeeft Jasmijn.

jasmijn En de schuur? En de badkamer? En de regenpijp? Alles hier in dit huis is een kwestie van vooruitschuiven. Het is een tikkende tijdbom.

externe adviseur Dat is toch niet jouw schuld?

jasmijn Ik wil hier gewoon lekker met mijn vriendje kunnen wonen, en lekker gelukkig zijn. Ik wil helemaal niet hoeven beslissen over dit soort ingewikkelde investeringen.

bewoner | Lekkere instelling hou jij d'r op na. Jij hebt hier de leiding.

jasmijn | Ik ben hier niet de baas.

bewoner | Alles komt op jouw bord terecht. Voor elke beslissing die wij nemen word jij verantwoordelijk gehouden. Dus je kunt zeggen wat je wilt, maar blijkbaar heb jij hier de leiding.

*De huiskamer.*

jasmijn Mijn vader wil een serre.

bewoner 1 Je vader wil wat?

jasmijn Ja, je hoort het goed. Mijn vader wil een serre. Een uitbouw. Iets nieuws. Een groot gebaar.

externe adviseur Dit is nieuwe informatie.

jasmijn Hij wil langskomen en laten zien wat voor fantastisch iets er gerealiseerd is met zijn geld. Hij wil dat het indruk maakt.

bewoner 2 Op wie?

jasmijn Op iedereen. Op de buitenwereld. Snap je nou waar ik mee te dealen heb?

bewoner 1 Dit is belachelijk. Het huis staat op instorten, en meneer wil een uitbouw.

bewoner 2 Hoe lang weet jij dit al?

jasmijn Niet zo lang.

bewoner 1 Ik ga toch geen serre mede financieren?

jasmijn Het hoeft geen serre te zijn. Het kan van alles zijn. Als het maar zichtbaar is.

bewoner 1 Wil je vader nou een serre of niet?

jasmijn Het moet indruk maken.

externe adviseur Dat lijkt me geen toekomstbestendig plan.

bewoner 2 Het is dus alleen maar iets voor de buitenkant? Ons wordt gevraagd om geld te stoppen in gebakken lucht?

bewoner 1 Ik trek mijn bedrag in.

bewoner 2 Ik ook.

jasmijn Dan trekt mijn vader zich ook terug. Willen jullie dat?

bewoner 1 Zijn bedrag staat sowieso al ter discussie. Dat gaat natuurlijk helemaal aan dat dak besteed worden zodra die bouwvakker hier is geweest.

bewoner 2 En terecht.

jasmijn Ik wil niet met lege handen staan. Ik wil iets betekenen voor dit huis.

externe adviseur Je wilt indruk maken op je vader.

jasmijn Ook ja.

externe adviseur Dat lijkt me een onmogelijke opdracht, die combinatie.

jasmijn Help mij, externe.

externe adviseur Ik denk dat het tijd wordt om eerlijk te zijn.

jasmijn Dat kan niet. Ik kan dat niet.

externe adviseur Dan moet iemand anders het maar doen.

jasmijn Wie dan bijvoorbeeld?

bewoner 1 Ik niet.

bewoner 2 Ik ook niet.

externe adviseur Ik bijvoorbeeld.

jasmijn Misschien is dat helemaal niet zo'n slecht idee.

bewoner 1 Ga jij het woord voor haar voeren?

externe adviseur Ik ben externe. Ik heb niks te vrezen. Ik loop met de bouwvakker mee, en we maken samen een rapport. Dat geef ik aan je vader.

Als extern advies.

bewoner 1 Dan wil ik dat de keuken ook meegenomen wordt.

bewoner 2 En het dak.

externe adviseur We nemen alles mee. Het wordt een totaalplaatje.

jasmijn Als het maar niet te negatief wordt.

externe adviseur Ik ga er iets positiefs van maken. Een sturend verslag.

Vertrouw me maar. Ik heb ervaring met dit soort dingen.

*externe adviseur af*

jasmijn Ik ben niet gelukkig.

bewoner 1 Doe niet zo dramatisch.

jasmijn Iedereen vindt me een heks.

bewoner 2 Wij vinden je helemaal geen heks.

jasmijn *tegen bewoner 1* Vind je mij een heks?

bewoner 1 Doe normaal Jasmijn. We hebben het altijd prima met elkaar

kunnen vinden. Tot die stomme verbouwing kwam.

jasmijn Ik sta onder druk.

bewoner 1 Je bent een paniekvogel.

jasmijn Ik wil niet meer overgeleverd zijn aan de grillen van mijn vader. Ik

wil gewoon mijn gang kunnen gaan.

bewoner 1 Je kunt doen wat je wilt. Je vader is onzichtbaar. Het zijn spoken

in je hoofd.

jasmijn Mijn vader is in alles aanwezig. Ik voel hem constant over mijn

schouder meekijken. Hij beoordeelt me.

bewoner 2 Je vader is een hartstikke aardige man.

jasmijn Hij is veeleisend.

bewoner 2 Wat eist ie dan?

jasmijn Van alles. Een lange termijn visie.



bewoner 2 Heeft ie daar om gevraagd?

jasmijn Niet met zoveel woorden. Maar ik voel dat ie op een lange termijn visie zit te wachten.

bewoner 2 Waarom zou je vader daar op zitten te wachten?

jasmijn Er moet toch een plan zijn? Ik moet toch weten waar we met dit huis naartoe willen?

bewoner 2 Moet dat, ja?

jasmijn Waar moet ik me anders mee bezig houden?

bewoner 2 Op het huis passen. Zorgen dat mensen hier prettig kunnen wonen. Af en toe iets repareren.

bewoner 1 En je kat binnen houden.

*De waterdragers.*

waterdrager 3 De politiek is volledig afhankelijk geworden van de onderbuik van de kiezer. Zodra er een moeilijke keuze gemaakt moet worden stappen de kiezers massaal over naar een andere partij. Er zit geen enkele logica meer in.

waterdrager 2 De bevolking is alleen nog maar gevoelig voor de buitenkant. Als ze zich werkelijk zouden verdiepen in het waarom van die keuzes, zouden ze zich wel wat verantwoordelijker voelen. Maar niemand weet meer op wie of wat hij stemt.

waterdrager 1 De bevolking zou zich veel meer met de inhoud moeten bemoeien. Dat kost tijd, maar dat is nou eenmaal de verantwoordelijkheid die je hebt voor een stad.

waterdrager 2 *tegen schrijver* Sorry schrijver, maar wij gaan hier enorme problemen mee krijgen.

schrijver Waarom denk je dat?

waterdrager 2 Ik heb al zitten beweren dat de gemeenteraad eigenlijk niet weet waar het over gaat en nu keer ik me ook nog eens tegen de kiezers. Ik kan hier toch niet het volk gaan zitten afzeiken? Zij zijn het volk. Zij zijn de baas.

waterdrager 3 Ik vond je ook wat ver gaan.

waterdrager 2 Ja, hallo, dat zijn niet mijn woorden. Hij legt me dingen in de mond die ik niet wil uitspreken. Trouwens, jij zei ook wat stevige dingen.

waterdrager 3 Het bevalt me eigenlijk niks dat jij zoveel macht over ons hebt. Als je in deze termen wilt uitlaten over de gemeenteraad, of over de wethouders, dan moet je het zelf maar doen. Ik heb geen zin om er verantwoordelijk voor gehouden te worden.

schrijver Er is maar een iemand die verantwoordelijk gehouden gaat worden, en dat ben ik. Waarom denk je dat ik jullie betoog de hele tijd zit te onderbreken met dit soort afleidende dialogen met de schrijver?

waterdrager 2 Goeie vraag.

schrijver Omdat ik mezelf de hele tijd zit af te vragen of ik dit allemaal wel zomaar kan opschrijven. Of dat ik het inderdaad niet beter bij de metafoor kan houden. Maar ik vind het veel te interessant om jullie ambtenaren en wethouder niet aan het woord te laten.

waterdrager 2 Ga je de wethouder ook aan het woord laten?

schrijver Dat heb ik al gedaan. Hij zit naast je.

wethouder Ik heb een tijdje naar jullie zitten luisteren, en ik vind het eigenlijk wel interessant wat jullie te vertellen hebben.

waterdrager 2 *tegen schrijver* Zitten we hier nu ineens met de wethouder aan tafel? Dit kan echt niet hoor. Je kunt ons na drie glazen wijn niet met de wethouder aan tafel zetten. Dat weiger ik.

waterdrager 1 Ik ook.

waterdrager 3 Als dit niet verandert, dan vertrek ik.

waterdrager 2 Je zou het constructief houden.

*De huiskamer.*

externe adviseur Ik heb goed nieuws en ik heb minder goed nieuws.

jasmijn Zie je nou wel? Het dak staat op instorten.

bewoner 2 Laat hem even uitpraten.

externe adviseur Met het dak is niet zoveel aan de hand.

bewoner 2 Het lekt.

externe adviseur De bouwvakker heeft er naar gekeken, en het is een kwestie van wat dakpannen. Voor een paar honderd euro is ie klaar.

jasmijn Wat een opluchting.

bewoner 1 Het slechte nieuws?

externe adviseur In de afzuigkap moeten de filters worden vervangen. De keuken kan wel een likje verf gebruiken.

jasmijn Is dat het slechte nieuws?

externe adviseur Dit was het goede nieuws. Het minder goede nieuws zijn de scheuren in de hal.

jasmijn Moet de hal gestuct?

bewoner 2 Laat hem nou even uitpraten.

externe adviseur De bouwvakker is het nog aan 't onderzoeken, maar de kans bestaat dat het ligt aan de fundering.

bewoner 1 Wat wil dat zeggen?

externe adviseur Dat het huis aan het verzakken is.

bewoner 2 Is dat ernstig?

bewoner 1 Klinkt het niet zo dan?

bewoner 2 Weet ik veel. Ik ben toch geen bouwvakker?

jasmijn Wat ga jij in dat rapport zetten?

externe adviseur Ik wacht de bouwvakker af.

jasmijn Je zou het positief houden.

externe adviseur Toen er nog geen sprake was van een verzakking.

jasmijn Jij weet helemaal nog niet of het een verzakking is of niet.

externe adviseur De kans is groot.

jasmijn Het is geen verzakking.

externe adviseur Het zou kunnen.

jasmijn Er is niets met de fundering. Het huis is prima in orde. Er moet wat gerepareerd worden hier en daar. We kunnen hier rustig blijven wonen.

externe adviseur We wachten de bouwvakker af.

jasmijn *tegen schrijver* We kunnen hier rustig blijven wonen. Zeg dat we hier gewoon rustig kunnen blijven wonen.

## epiloog

wethouder Kijk, eigenlijk is het heel simpel. We leven in een systeem waarin elke fout, in de raad, in de pers, door het volk, genadeloos wordt afgestraft. Als politicus kun je werkelijk geen stap meer zetten, of je moet wel weer een brandje blussen. Alles wordt uit z'n verband getrokken. Zonder enige duiding wordt de ene na de andere uitspraak de media in geslingerd. Het lijkt alleen nog maar te gaan over beeldvorming.

Binnen de organisatie wordt er nog teveel met minachting naar elkaar gekeken. Dat zou niet zo moeten zijn.

Je kunt niet met dedain over de ambtenaren spreken. Zij hebben de kennis. Je kunt niet met dedain over de raad spreken. Zij zijn gekozen. Als je je op die manier uitspreekt, heb je het in feite over jezelf.

De ambtenaren moeten de wethouder niet proberen te tackelen, niet omdat ze het niet eens zijn, maar omdat ze de macht willen. De wethouder moet volledig toegang krijgen tot het mandaat dat hij voor vier jaar krijgt. De politieke partijen moeten niet bezig zijn met elkaar vliegen afvangen. Ze moeten gezamenlijk bezig zijn met dat wat er in een stad moet gebeuren. En de pers moet niet alles uit zijn verband trekken omdat schandalen nou eenmaal beter verkopen. Ze hebben de verantwoordelijkheid om duiding te bieden aan de bevolking.

Willen we het systeem van volksvertegenwoordiging en democratie overeind houden dan moeten we een maatschappij toelaten waarin fouten gemaakt worden. Waarin menselijkheid toegelaten mag worden.

Er wordt wel eens gezegd; er zijn teveel ambtenaren. Het apparaat moet kleiner worden. De overheid moet inkrimpen. Maar goed, zodra er iets onverwachts gebeurt in onze samenleving, een ongeluk, een misstand, een ramp, komt er voor iedere regel een nieuwe regel bij.

Maar een liefdevolle dynamische samenleving kan alleen in een omgeving waarin we ons niet voortdurend willen indekken. Waarin niet elke calamiteit een nieuwe regel veroorzaakt. We moeten feilbare mensen mogen zijn.

En zo'n samenleving kan alleen bestaan wanneer politiek bedrijven niet meer hetzelfde is als fouten vermijden. Iets kiezen is namelijk synoniem aan fouten maken, omdat je ook altijd iets niet kiest. Daar moet men door de gemeenteraad, door de pers, door het volk, niet op gepakt worden. Want anders worden keuzes vermeden.

Met andere woorden, je kan niet leven om je vader te behagen. Je moet leven voor het huis en zijn bewoners.

Ik ben een publiek figuur. Ik moet verantwoording afleggen. Als er iets fout gaat kijkt men mij er op aan. Als iets goed gaat, strijk ik met de eer. Je moet tegen beide dingen kunnen. Je kan afgeschoten worden, dus een olifantenhuid moet je wel hebben. Je kan worden geprezen, maar naast je schoenen lopen mag nooit. Er is altijd de realiteitszin. Ik doe dit niet alleen. Mijn medewerkers beschermen me. Ik ben afhankelijk van hen. Als ik daar sta, in het publieke domein, dan weet ik; zij geven mij de rugdekking, en ik houd ze uit de wind. We hebben elkaar nodig. Een kopman kan niet zonder zijn waterdragers.

En natuurlijk kunnen we een hoop uitbesteden aan externe commissies. We kunnen ons alleen maar gaan bezig houden met de uitvoering en de controle. De inhoud kunnen we overlaten aan anderen. In principe is dat mogelijk. Dan kan het apparaat behoorlijk inkrimpen.

Maar moeten we dat willen? Ik denk het niet. Ik denk dat een volksvertegenwoordiger gekozen wordt niet alleen voor zijn controlerende functie. Een volksvertegenwoordiger moet zich uitspreken over de inhoud. Inhoudelijk keuzes moeten gemaakt worden door de inwoners. En wethouders en ambtenaren zijn er voor om ze daarbij te helpen. Om die keuzes te realiseren. Maar laat uiteindelijk wel die gemeente verantwoordelijk zijn voor de inhoud. Voor die verantwoordelijk mogen we niet weglopen. Nooit.

Eigenlijk is het heel simpel.



*Waterdragers* werd geschreven in opdracht van Het Zuidelijk Toneel en ging in première op 6 september 2014 in Parktheater Eindhoven

Concept: Marcel Osterop, Matthijs Rümke

Spel: Carola Arons, Dennis Coenen, Michiel Nooter, Marcel Osterop, Juul  
Vrijdag

Regie: Teunkie van der Sluijs

Schrijfcoach: Tom Blokdijk, Dorine Cremers

[www.hzt.nl](http://www.hzt.nl)

Marcel Osterop (Eindhoven, 1979) studeert in 2004 als acteur af aan de Toneelschool Amsterdam, waarna hij speelt bij onder andere Toneelgroep Amsterdam, Toneelgroep Oostpool en Het Zuidelijk Toneel. In 2007 debuteert hij als toneelschrijver met *Een soort van mooi*. Inmiddels bestaat zijn oeuvre uit zestien stukken. Van 2009 tot 2012 schreef en maakte hij voorstellingen vanuit zijn eigen toneelgroep Cargo. Sinds 2013 is Marcel vanuit Het Zuidelijk Toneel verbonden aan de stad Eindhoven en is hij artist-in-residence van Parktheater Eindhoven. Ook is hij vaste schrijver in het team van de satirische actualiteitenshow *Orde van de Dag*.

## Toneelwerk

*Waterdragers* – 2014

*Giselle* – 2013

*Bingo!* – 2013

*Terras* – 2012

*Super Magnifique* – 2012

*Celebration 3* – 2012

*Stadsgeheimen* – 2011

*Contouren* – 2011

*Scheppingsdefect* – 2011

*Geen Vijand* – 2010

*Lucinde* – 2010

*Gemaakt om te vergeten* – 2009

*Analemma* – 2009

*Gewürztraminer* – 2008

*Bloedjeuk* – 2007

*Hartruis* – 2009

*Een soort van mooi* – 2006

